Nr 2 – 2000 Kr 10,–

AntirasisteN

FOTO: KAROLINE REIUM

Historisk front

9. august 2000 framstår fra nå av som en historisk dato. Denne dagen var startskuddet for det nettverket av organisasjoner som i fellesskap arrangerte en av de største massemønstringene mot nazisme i Norge siden krigen. 12 organisasjoner var representert på møtet som førte fram til hele 134 organisasjoner og opp i mot 15 000 mennesker på Youngstorget lørdag 19. august. Budskapet var krystallklart: Stopp nazistene! **side 13–15**

Med rett til å sjikanere?

”Din negerpudding!” og ”jævla neger!” var noen av skjellsordene som den aktive antirasisten og flyktningen Arulnesan Marianayagam fikk slengt etter seg en sen kveld ute i Tromsø. Nå er forholdet politianmeldt. **side 7**

Innvandrere og kriminalitet

En undersøkelse utført av Statistisk sentralbyrå i 1999 viste at 48% av den voksne befolkningen i Norge mente at innvandrere var mer kriminelle enn nordmenn, noe som var en økning fra året før på 5%. Hvordan er det så i virkeligheten, er innvandrere mer kriminelle enn nordmenn? **side 10–11**

Bli aktiv i SOS Rasisme!

I fjor skjedde det noe helt fantastisk i SOS Rasisme – ved årets slutt kunne vi telle hele 6 700 medlemmer. Du som leser denne avisa er trolig en av disse. Vi har nå nesten 70 lokallag over hele landet.

Kunne du tenke deg å bli aktiv i et av våre lokallag ? Eller kunne du tenke deg å få med deg venner og bekjente å starte lag der du bor. **side 8–9**

www.sos-rasisme.no au@sos-rasisme.no

Brun berme – massiv motstand

Den brune bermen i Norge har nok en gang gjort noen tafatte forsøk på å vise seg fram. Denne gang ved å søke om å marsjere i Oslos gater. En marsj til ære for Hitlers stedfortreder; Rudolf Hess. Etter det tredje avslaget fra Oslopolitiet ble markeringen i hovedstaden skrinlagt. Et tredevetalls nazister fant i stedet veien til Askim. Mange av dem så feige at de gikk maskert. En kort marsj gjennom hovedgaten i Østfoldbyen ble avsluttet med at lederen for gruppa Boot Boys, Terje Sjølie, holdt appell. En appell som oste av forakt for jøder og innvandrere. I tillegg omtalte en patetisk Sjølie de 15.000 menneskene som deltok i den antirasistiske markeringen på Youngstorget som "jødeelskere og kommunister".

Politiet gjorde ingenting for å stoppe denne marsjen. Til tross for at marsjen var ulovlig, til tross for flere brudd på den såkalte rasismeparagrafen i straffeloven. At 9 nazister ble arrestert etter marsjen, fordi noen av dem kjørte i en stjålet bil med falske skilter, er ikke godt nok. Det har i ettertid kommet frem at politiet i området visste om marsjen en time før den startet, og at Oslo-politiet sendte over 50 tjenestemen til Askim. Men at denne styrken ble stående ved Fossum bru, og fikk aldri beskjed fra ledelsen i Sarpsborg politidistrikt om å gripe inn. Dette er etter mitt syn skandaløst. Det gir oss grunn til å tro at politiet ikke helt forstår hva en slik marsj egentlig betyr. Også Oslopolitiets behandling av de tre søknadene Boot Boys leverte inn viser dette. Istedenfor å kategorisk avvise den første søknaden, brukte de et annet arrangement som begrunnelse. Dette skulle være unødvendig. Politiet har flere ganger når de har grunn til å tro at et arrangement vil føre til uorden og bråk – satt foten ned. For bare noen uker siden satte politiet på Østlandet alle kluter til for å forhindre motorsykkelklubben Outlaws fikk avholdt en stor fest. I den forbindelse ble sterke tiltak satt i verk for å forhindre at potensielle festdeltakere i det hele tatt nådde fram til festen. Blant annet ble en rekke utenlandske motorsyklister stoppet og umiddelbart returnert til hjemlandet. Dette kunne politiet altså gjøre fordi det var mistanke om bråk og uro. Hvorfor ble ikke det samme satt i verk i forbindelse med en planlagt Hessmarsj. En marsj som skulle samle både nordiske og tyske nazister. En varselklokke burde absolutt ringt når det ble kjent at de tre som stod bak Boot Boys' søknad, Petter Gundersen, Terje Sjølie og Werner Holm, alle er enten dømt, tiltalt eller arrestert for vold mot personer med innvandrer- og flyktningebakgrunn og antirasister.

Det bor fortsatt mennesker i dette landet som overlevde Hitlers konsentrasjonsleire. Hvordan kan norske myndigheter forsvare overfor dem at nazister får marsjere å våre gater? At nazister med hakekors som skriker "Sieg Heil" uten motstand kan spre den brune gørra si? Skal disse menneskene bli tvunget til å gjenoppleve en helt ubeskrivelig fortid – igjen og igjen ?!?

Noen hevder at samfunnet er tjent med å la nazistene få komme til ord – slik at vi kan høre hva de har å si. Personlig har jeg store problemer med å ta en slik ytring alvorlig. De nazistene som marsjerer i dag, over hele Europa, har ikke noe nytt å fortelle oss, har ingen ny ideologi. De står for akkurat det samme som nazister stod for i tredveåra; en ideologi uløselig knyttet til vold og hat. En ideologi som kun fører en vei – til konsentrasjonsleire og gasskammer.

SOS Rasisme har tatt et klart standpunkt; vi sier nei til ytrings- og organisasjonsfrihet for nazister. Vi ønsker forbud mot nazistiske ytringer, nazistiske symboler og nazistiske aktiviteter. Vi ønsker ikke et forbud – for så å overlate kampen mot nazister og rasister til politi og påtalemyndigheter. Men vi ønsker et forbud både fordi det faktisk vil gjøre det vanskeligere for norske nazister å organisere seg, og ikke minst fordi folk flest er opptatt av hva som er lov – og hva som er forbudt. Dessuten vil et forbud gjøre det helt klart for politiet hvordan de skal agere når den brune bermen marsjerer i gatene – det blir ikke opp til hver enkelt politimester å agere ut fra sitt eget sinn.

De norske nazistene er ikke mange – og de fremstår ikke som spesielt godt organisert. Men for hver gang de får vise seg fram, får komme med sine ytringer, får marsjere i fred – så blir grensene for hva som er normalt flyttet. De gutta her vet at de aldri kommer til å vinne stor oppslutning, aldri kommer til å vinne valg, aldri helt ut kommer til å bli akseptert – det er heller ikke målet. Målet er å tilrane seg en plass på den samfunnspolitiske scenen. Målet er å bli akseptert. Dagen etter Hessmarsjen og folkemøtet på Youngstorget ble Kjell Magne Bondevik spurt om han ville gå inn for et forbud mot nazistiske symboler og markeringer. Han sa nei – men ville kanskje endre standpunktet sitt hvis det norske nazimiljøet ble større. Han burde vite bedre. Historien har visst oss at slikt ugress må fjernes mens det ennå er mulig !

SOS Rasisme kjemper for at nazister og rasister aldri skal aksepteres her i landet. I disse dager lanserer vi en kampanje nettopp for å sette et lovforbud på dagsorden !

Foto: Karoline Reium

15.000 på Youngstorget

Nok en milepæl er nådd i den antirasistiske historien; folkemøtet på Youngstorget samlet opp mot 15.000 mennesker.

134 organisasjoner stok bak arrangementet – som var en motreaksjon på nazistenes lenge bebudede Hessmarsj. SOS Rasisme deltok også aktivt i dette arbeidet.

For oss som jobber mot rasisme og nazisme hver dag gir dette håp. Det viser at folk flest er mot rasisme. Det viser at folk flest stiller opp når det stormer. Det viser at det fortsatt er mulig å mobilisere store folkemengder for en god sak.

Litt bittert blir det da at media velger å fokusere på at en del kjente politikere deltok på torgmøtet, og ikke på de personer og organisasjoner som jobber mot rasisme og nazisme hver eneste dag. At politikere tar standpunkt og viser ansikt mot nazisme er bra – men de fleste av dem er sørgelig usynlig i den daglige kampen mot rasisme.

For det er dessverre ikke slik at rasismen i Norge kun finnes og praktiseres i det marginale høyreekstreme miljøet. Den rasisme og de fordommer mennesker med flyktninge- og innvandrerbakgrunn i dette landet møter på boligmarkedet, på arbeidsmarket og i sitt nabolag, er dessverre langt mer omfattende. Den asylpolitikken som føres i dette landet er fortsatt umenneskelig og svært rasistisk. Derfor får også noen av oss en bismak i munnen når vi leser at justisminster Hanne Harlem også deltok på Youngstorget. Nettopp på den samme dagen norsk presse kan melde at 6.000 kosovoalbanere nå skal deporteres til hjemlandet. Mange av dem uten en gang å få sin asylsøknad individuelt behandlet.

Anne Elisabeth Hansen
leder SOS Rasisme

AntirasisteN

Gis ut av SOS Rasisme i Norge

Http://www.sos-rasisme.no
epost: au@sos-rasisme.no
AU, boks 4720, 0506 Oslo
tlf: 22 35 00 56
faks: 22 35 00 57
ØU, Boks 297, 5501 Haugesund
tlf: 52 71 21 75
faks: 52 71 21 62

Ansvarlig redaktør:
Anne Elisabeth Hansen
Redaksjonssjef:
Henrik Ormåsen
Red. sekretær:
Trond Thorbjørnsen
Ketil Wendelbo Aanensen
Fotosats:
Avistrykk Oslo A/S
Trykk:
Avistrykk Oslo A/S
Giro:
0806.22.38616
Opplag dette nummer:
10 000
Signerte artikler står for artikkelforfatterens eget syn, og samsvarer ikke nødvendigvis med SOS Rasismes syn.

Til Norge og det norske folk

Dette er en beretning om hva jeg som asylsøker og min familie har gjennomgått i Norge. Vi forlot Irak pga. press og forfølgelse. Vi er palestinere, og i Irak ble vi ikke behandlet som likeverdige mennesker. Det var derfor vi kom til Norge.

Vi følte lettelse og glede da vi kom til Norge sommeren 1998. Vi trodde at vi kunne leve i trygghet, og at lidelse og usikkerhet skulle være slutt. Dette trodde vi fordi Norge er kjent for å fremme demokrati, frihet og menneskerettigheter. Måten vi ble mottatt på, ga oss en optimistisk forventning om et liv i frihet og verdighet. Etter tre uker i transittmottak var vi til det første politiavhøret. Deretter ble vi plassert på et svært isolert sted, Landeskogen asylmottak i Bygland kommune. Vi syntes det var ok fordi vi var sju personer i familien, og vi regnet med at vi ikke skulle bli der så lenge. Vi leste UDIs informasjon om asylsøkeres rettigheter, og etter ca 2 uker fikk hvert familiemedlem sitt eget brev fra UDI, der de skrev at våre asylsøknader var mottatt, og at søknadene ville bli behandlet innen 3 måneder. Hvis de ikke kunne bli behandlet på den tiden, ville det likevel bli tatt en avgjørelse. Vi ble glade da vi fikk disse brevene.

Vi var de eneste palestinerne fra Irak på dette mottaket. Som familiefar var det godt å vite at livet i mottaket ikke skulle vare så lenge, og snart skulle være bare et minne. Jeg deltok i alle aktiviteter på mottaket. Jeg satt i beboerrådet, og anstrengte meg for å løse problemene som oppstod for asylsøkerne.

> Vi følte oss helt fortapt og det smittet over på barna som begynte å spørre hvorfor vi hadde kommet hit.

Tiden gikk, måned etter måned – og vi ble innkalt til nye avhør. Politiet viste stor oppfinnsomhet da de spurte etter informasjon. De spurte ikke etter papirer eller annen dokumentasjon. Min kone var syk, og hun aborterte etter et av disse avhørene. Situasjonen forandret seg til det verre, og det ble stadig vanskeligere å forklare barna hvorfor vi måtte vente så lenge. Mottaket var et gammelt sanatorium, bygd i 1912, og det var ikke særlig egnet for lang botid. Fra tid til annen ringte jeg advokaten jeg hadde fått oppnevnt. Jeg spurte hva vi måtte gjøre, og han svarte hver gang at det var bare å vente, vente, vente... og at jeg måtte være tålmodig. Ledelsen på mottaket forstod meg, og de anbefalte meg å ringe til NOAS. Det gjorde jeg, og etter mange telefonsamtaler sa de at vi sannsynligvis ville bli innkalt til nye avhør. Og ganske riktig. Vi ble avhørt for fjerde gang, og vi ble behandlet som om vi var kriminelle. Min kone var syk, men de unnskyldte seg ikke en gang overfor henne, og vi ble nektet å snakke med hverandre. Avhørene ble gjennomført på en tøff og uforståelig måte. Mange av spørsmålene hadde ingenting med asylsaken vår å gjøre. Vi ble skremt, og vi var svært engstelige for vår og barnas fremtid da vi dro tilbake til mottaket.

Ventetiden ble enda vanskeligere etter dette. Vi ble pessimistiske i forhold til hva som skulle komme til å skje.

Etter 14 måneder og 27 dager mottok min kone og jeg hvert sitt brev fra UDI, og det var avslag på søkandene. de skrev også at 15-måneders regelen ikke kunne komme til anvendelse fordi vi hadde gitt uriktige opplysninger til politiet, og dermed var vi unntatt fra denne regelen. dette opplevde vi som en ren katastrofe. Vi kjente oss ikke igjen i beskrivelsen, for vi hadde forsøkt å gi riktig informasjon. Unntakene i 15-måneders var ikke dekkende for oss. Vi forstod det absolutt ikke, og det var like uforståelig at det skulle ha tatt så alng tid å komme fram til et slikt vedtak. Vi følte oss nå fullstendig satt utenfor samfunnet. På dette avsidesliggende stedet var det ingen som interesserte seg for vår sak. Kommunen var ikke interessert i å høre om problemene, og hverken helsepersonell eller sosialarbeidere ville involvere seg. Alle toet sine hender i forhold til våre problemer.

Situasjonen for familien var kritisk, og for tredje gang sendte jeg en søknad om å flytte til et annet mottak. Nå fulgte de tre verste ukene i vårt familieliv. Vi kunne ikke sove og vi klarte ikke å konsentrere oss om noe. Vi følte oss helt fortapt og det smittet over på barna som begynte å spørre hvorfor vi hadde kommet hit. De spurte om det ikke hadde vært bedre å bli i Bagdad. Der er det mange som har blitt arrestert og drept, og familier som har blitt splittet. Der er det mange barn som har dødd av mangel på mat og medisiner. Jeg var ansvarlig for familien min, men det var ikke dette som hadde skremt meg til å flykte. Mitt ansvar var å bringe barna mine til et sted hvor de kunne leve i trygghet. Jeg var vant til å leve i et diktatur, og Saddam Hussein har sine metoder for å torturere folk. Jeg tok mitt ansvar for familien ved å flytte til et land som kunne gi oss trygghet i et samfunn hvor menneskene var likeverdige. Dette var ikke mulig i Irak. Bekymringen for barnas fremtid var den viktigste grunnen til at vi kom hit.

I desember 1999 fikk vi flytte til Hove asylmottak i Arendal. Mottaket var overfylt da vi kom dit, og vi var 26 mennesker som bodde på ei brakke med felles kjøkken, ett dametoalett og ett herretoalett. Slik bodde vi i en og en halv måned før vi kunne flytte til en av de vanlige blokkene. Denne bygningen er heller ikke beregnet på langtidsopphold. Utformingen av rommene er slik at familien er splittet. Barna må passere 5 dører for å komme på toalettet om natta, og det hender de tisser på seg før de rekker frem.

Etter en tid på Hove mottak ringte jeg til Bygland for å hilse på en kamerat som bodde der. Han spurte om jeg visste hva som ahdde hendt der. Han fortalte at en felles venn av oss, somalieren Omar Fatah, var funnet død nede ved vannet. Han skulle begraves i Kristiansand. Begravelsen ble arrangert med ledelsen på mottaket, og jeg ble invitert til å delta. Det var underlig å tenke på at han var død. Så vidt jeg visste, hadde han fått oppholdstillatelse fem måneder tidligere. Han var verken gammel eller syk. Jeg spurte meg selv om det kunne være noen spesielle grunner til at han døde. Kunne det være noen sammenheng mellom livet i asylmottak og dette dødsfallet?

Månedene gikk. Etter 20 måneder i Norge fikk min kone og jeg hvert vårt brev om at vi ikke kunne få oppholdstillatelse i Norge. Vi hadde ikke fremskaffet dokumentasjon på at våre opplysninger var korrekte. Dessuten var det min feil at det hadde tatt så lang tid å avgjøre saken. Men politiet bad aldri meg om noen dokumentasjon. det var visst bare politimannens fantasi som gjorde avhøret til en kriminalsak og ikke en humanitær sak. Advokaten i saken arbeidet tydeligvis ikke som annet enn postbud. Han videresendte våre opplysninger til UDI, og sendte kopi til oss av svarene derfra. Nå var situasjonen vår ytterligere forverret. Ventetida føltes lengre og lengre, og livet ble mer og mer unormalt. Barna begynner også å reagere annerledes. De får ikke sove, og de sier ting som ikke er vanlige for barn. Blokka vi bor i er ikke noe hjem. Det blir vanskelig for barna å sortere ut hva som er hjemme. Alle har søvnproblemer. UDI gir råd for dette i sin informasjonsbrosjyre. De sier at asylsøkere må være aktive, drive sport eller "make love" slik. Jeg stiller spørsmålet her: Er det slik at nordmenn gjør dette – driver sport og "make love" – for å få sove?

Det stilles mange spørsmål ved asylpolitikken i Norge. Gjennom mitt lange opphold i mottak har jeg gått på kurs og lært om norsk historie og hvorfor vi feirer 17. mai. Grunnloven av 1814 var inspirert av den franske revolusjon og har gjort Norge til et demokrati med frihet, likhet og brorskap, og nordmenn har rettigheter og plikter. Nå spør jeg: Hvor er rettighetene for asylsøkere, spåesilet i forhold til saksbehandlingen i UDI?

Er det virkelig forsvarlig å plassere asylsøkere til et nedbrytende liv på avsidesliggende steder over lang tid? Slik jeg ser det, har det utviklet seg til å bli en langsom, og over tid en drepende prosess. Det er ikke bare kuler som dreper, men også den indre tomhet som oppstår når man fratar folk deres verdighet og håp. På asylmottak kan du se mange som ser ut som mennesker utenpå, men innvendig er håpet og livsgnisten sloknet. De har ingen ting. Kan vi kalle dem levende mennesker?

> Er det virkelig forsvarlig å plassere asylsøkere til et nedbrytende liv på avsidesliggende steder over lang tid?

Hvis UDI er et viktig forvaltningsorgan i Norge, skulle det da ikke være en plikt å behandle asylsøknader på en måte som forplikter dem etter de FN-konvensjoner og andre internasjonale avtaler de har undertegnet? Skal de kunne forskjellsbehandle asylsøkere på en urettferdig måte? Dette gjør at jeg begynner å stille meg tvilende til de andre styringsorganene i den norske staten.

Og hva med palestinske asylsøkere generelt? Siden april 1999 er det ingen av disse som har fått oppholdstillatelse, så vidt jeg vet, men de har fått negative og atter negative svar. Det er små grupper på 2-3 palestinere på hvert mottak, samtidig som det er store grupper av andre nasjonaliteter. Norge har avholdt møter med palestinere og israelere, og har fått internasjonal oppmerksomhet ved å engasjere seg i å finne en løsning på det vanskelige problemet. Norge vet at palestinerne ikke har noen stat hvor de kan leve i frihet og verdighet, og dette er grunnen til at Norge har engasjert seg for å bidra til opprettelsen av en palestinsk stat. Alle som er interessert i problematikken, kjenner til dette, men de som har papirene på skrivebordet i UDI, behandler.

Omar Harbie, Hove asylmottak, Færvik

Norsk asylpolitikk: Ektemann dør – kona sendes hjem

AV: KETIL W AANENSEN

26. april 1998, fem dager etter at Shormin Sultana kom til Norge for å bo med sin mann som er norsk statsborger dør mannen av hjerneblødning. Nå står Sultana i fare for å bli sendt tilbake til Bangladesh – til en usikker skjebne. Hennes svigerfamilie gir henne skylden for mannens dødsfall ettersom det skjedde så kort tid etter at hun kom til Norge. Det var Aftenpostens kveldsutgave som opplyste dette 6. og 7. juni i år.

Statssekretær Øystein Mæland utelukker at Sultana skal få opphold. – Vi kan ikke lage spesialregler for alle problemer som vil oppstå, uttaler han. Mæland, som henviser til informasjon om unge enker generelt i Bangladesh, kan ikke se at Sultana vil få nevneverdige problemer med sin situasjon.

Myndighetene har et krav om "spesiell tilhørighet til riket" for å få opphold i denne typen saker. Mæland kan ikke se at dette er tilfelle her. At en kvinne har flyttet fra sitt land, giftet seg med en norsk statsborger, og nå har gått i skjul i Norge er tydeligvis ikke tilknytning god nok for byråkratene.

Sultana som håper at myndighetene viser et menneskelig ansikt er, i likhet med alle andre som bor i skjul i Norge, redd for å bli sendt tilbake til en uviss skjebne. Lokalpolitikere i Oslo er svært engasjert i saken, og krever lovendring etter at flere enker har lidd samme skjebne. Ifølge utlendingsforskriften er det en forutsetning for fornyet oppholdstilatelse at ekteskap eller samboerforhold mellom en norsk og en utenlands statsborger består. Derfor rammes enker, enkemenn og fraskilte ofte av at de ikke får fortsatt oppholdstillatelse når de søker om å få den fornyet.

SOS Rasisme er oppgitt over den intoleranse og mangel på forståelse som norske asylmyndigheter stadig viser eksempler på. Denne saken er bar en av en lang rekke saker som viser at vi fortsatt må legge et hardt press på norske myndigheter og byråkrater. Inntil videre står SOS Rasismes oppfordring til å skjule flyktninger som står i fare for å bli utvist, fast.

www.sos-rasisme.no
gir deg nyheter, pekere, pressemeldinger, rapporter og mye mer...

Brun–brunere–brunest

Det er gått litt tid siden artikkelen ble skrevet. Vi tar derfor forbehold om endringer som er skjedd siden da.

Vi mener at situasjonen i Østerrike fortsatt er høyst aktuell, og trykker derfor artikkelen likevel.

AV: AMALIE KVAME

Fredag 4. februar år 2000 skjedde dette: det høyreekstreme Frihetspartiet med Jörg Haider i spissen dannet regjering sammen med det konservative Folkepartiet. En av tre velgere ønsker brunt styre i dagens Østerrike, og ved en eventuell ny folkeavstemning ville tallet antageligvis bli enda høyere.

Beskrivelser brukt på Jörg Haider er høyreekstrem, nasjonalist og ytterliggående høyrepolitiker. Er dette riktig? Haider bygger sin politikk på en splitt-og-hersk taktikk: Man splitter svake grupper for å kanalisere misnøyen bort fra reelle samfunnsproblemer. Dermed uttaler han for eksempel: "- Østerrike trues av overfremmedgjøring. Innvandrere tar arbeidsplasser fra østerrikere".

Hitler utpekte jødene som syndebukker, Haider har valgt seg innvandrere generelt. Om Østerrikes fortid som nazi-sympatisør mener Haider dette: - SS-veteranene er anstendige mennesker som i all motgang har stått fast ved og forblitt tro mot sin overbevisning helt til i dag. Og det er grunnlaget vi gir videre til de unge, kjære venner. Et folk som ikke ærer sine forfedre, er dømt til undergang.

Han har også uttalt at konsentrasjonsleirene under 2. Verdenskrig slettes ikke var utrydningsleirer, men straffeleirer. I valgkampen i høst har Haider tatt avstand fra sine tidligere uttalelser av denne typen. Det er en del av hans politiske spill, hans politiske lidenskap og eleganse, at ekstremiteten gjemmes bak stadig skiftende standpunkter, med "spiselige" budskap som har appell til den store massen velgere. Han lokker med løfter om færre brysomme innvandrere, kontantstøtte og flat skatt for de rike. Haider har også flere ganger rost Det tredje rikets sysselsettingspolitikk. Parallellene mellom Haider og Hitler er med andre ord mange, altfor mange.

Østerrike var det første land i Europa som overgav seg til Tyskland under 2.Verdenskrig. Siden har landet aldri tatt et skikkelig oppgjør med nazismen. Mellom 1986 og 1992 styrte tidligere Hitler-offiser Kurt Waldheim.

- Østerrike har i etterkrigtiden utviklet seg til en fortrengningsnasjon. Den kollektive fortrengning, den manglende erkjennelse av fortidens synder, har også muliggjort stygge antisemittiske utglidninger, sigøynermord, fremmedfrykt, kryptofascisme og kirkeskandaler, sier Elsbeth Wessel, professor i tyskspråklig litteratur ved Universitetet i Oslo. Hun mener bakgrunnen for Haiders popularitet skyldes det såkalte reduksjonssjokket i 1919, hvor det østerrikske riket ble redusert fra 52 millioner innbyggere til 6-7 millioner. Det er også et annet viktig poeng at den politiske situasjonen i Østerrike har stått nærmest stille siden 50-tallet. Nå blir Haider sett på som den ubestridte redningsmann, nok et likhetstegn til Hitlers politiske anerkjennelse.

I 1919 ble Adolf Hitler politisk aktiv i NSDAP, og allerede to år etter var han leder for partiet og innførte bruk av hakekors og hilsning med oppstrakt arm. Dette forteller en del om Hitlers enorme potensiale som politiker, og hans nærmest hypnotiske seinere makt over enkelte grupper velgere og samarbeidspartnere. Da Hitler forstod at han ikke ville komme til makten ved et kupp, gikk han i stedet inn for å erobre makt på legalt vis. Han moderte sine utsagn, og skjulte mye av sitt egentlige budskap for å nå ut til flertallet av folket. Han hentet støtte hos de konservative, og i 1932 fikk han 36,8 % oppslutning. 30. januar 1933 fikk han offisiell makt over Tyskland ved å bli utnevnt som rikskansler.

Kan historien gjenta seg? Kan Haider noen gang komme til å bli president i Østerrike? Mange vil si at slik situasjonen i den vestlige verden er i dag, ville dette være umulig. Det er umulig at nazismen nok en gang kan spre seg i like stor grad som under 2.Verdenskrig, det er umulig at like mange mennesker blir drept, og skulle noen ønske at dette skjedde ville resten av oss være på plass for å hindre det. Det burde vel være umulig å være nazist? Når det da ikke er slik, hva skjer? Populistiske og ikke minst farlige Haider er i ferd med å danne regjering i Østerrike. Hva vil vi gjøre med det? Vårt nei til nazisme er ikke et uttrykk for at vi misliker denne menneskefiendtlige ideologien, men en benektelse av at nazismen har noen eksistensberettigelse. Det er på høy tid å begynne og handle! I denne saken har Portugal, Israel og Belgia vært foregangsland for oss andre. EU har også reagert; men er dette nok? Av vanskelige alternativer mener jeg total politisk ekskludering av Østerrike gjennom EU er det riktigste.

Jörg Haider, leder av partiet med det missvisende navnet Österreichische Freiheitliche Partei (FPÖ).

Samtlige europeiske land bør trekke tilbake sine ambassadører, og turister bør tenke seg om mer enn en gang før de bestemmer seg for å besøke landet. Et samspill mellom slike boikotter vil til syvende og sist måtte ha en effekt på østerrikerne. Også USA bør innse hvor viktig det er å få stoppet denne skremmende utviklingen, landet har hittil ikke benyttet sin politisk makt. Det er ikke nok bare å uttale at man misliker situasjonen i Østerrike, USA har som verdens ledende supermakt et viktig ansvar. Sterkt press fra utlandet kan føre til større oppslutning for Haider, og en sterkere negativ nasjonalisme; men er allikevel nødvendig. Hvis ikke får vi en slags "Eyes wide shut"-effekt: Europa og USA mener at det som nå skjer i Østerrike er helt feil, men akter ikke å gjøre noe videre med det.

Argumentasjonen mot handling blir i dette tilfellet dobbeltmoral. En "godkjennelse" av en brun regjering i Østerrike vil flytte en grense.

Nazisme er på ny en voksende ideologi, og den bør bekjempes med alle mulige midler. "De som tier samtykker" sies det. Reagerer vi med handling viser vi at vi ikke kommer til å akseptere nazisme noen gang igjen, verken i Østerrike eller i andre land.

Haider kommer ikke til å la seg stoppe ved at noen høye hoder rundt om i Europa sier at de ikke liker ham. Han bruker forsvarsargumenter som at demokratiet er i fare, hvis Østerrike skulle finne på "å føye seg etter andre lands piper". Jörg Haider har rett i akkurat det. Demokratiet er i fare, fordi demokratiet er Østerrikes verste fiende på nåværende tidspunkt. Beslutningsprosessen har foregått demokratisk, men utfallet er skremmende udemokratisk. Flertallet tar ikke hensyn til et stort mindretall av befolkningen. Når demokrati blir et lands største fiende, slik situasjonen i Østerrike er i dag; har resten av Europa et ansvar for å reagere.

Fredsmekler Solheim og Sri Lankas historie

MARIANAYAGAM ARULNESAN
TROMSØ

Som kjent skal Norge mekle i den pågående konflikten mellom den tamilske minoriteten og den majoritetsorienterte singalesiske staten på Sri Lanka. Fra Norge sin side ble Erik Solheim utnevnt som spesialrådgiver for å jobbe med saken. I den anledning ble han intervjuet av Terje Svabø på NRK TO 5. April. Et av spørsmålene han fikk var om konflikten på Sri Lanka har noen internasjonal karakter, om andre land er innblandet i konflikten. På det spørsmålet svarte Solheim at det ikke har vært noen internasjonal innblanding av noen karakter. Konflikten bygger bare på interne sosioøkonomiske forhold i landet.

Jeg som kommer fra Sri Lanka, og har deltatt i Sri Lankisk politikk på flere nivå, ønsker ikke at denne påstanden skal stå uimotsagt. Jeg er enig med Erik Solheim i at en av grunnene til konfliktutbruddet på Sri Lanka er økonomiske og sosiale forhold. Tamiler på Sri Lanka har under hele kolonitida nytt godt av en del fordeler som utdannelse, statlige jobber, og kontroll over en del av den nasjonale økonomi. Noe som det singalesiske flertallet ikke hadde tilgang til. Kun en liten elite av den singalesiske majoritet hadde, i tillegg til tamiler, tilgang på disse goder. Da koloniherrene forlot landet, fikk Sri Lanka en demokratisk valgt regjering med singalesere som makthavere. Det første de gjorde var å redusere de eksisterende privilegier for tamilene. Blant annet ble skole og utdanningssituasjonen forverret. Jobbmuligheter i staten for tamiler ble kraftig redusert. Samtidig ble utdanningssituasjonen for singalesere prioritert, og singalesisk ungdom rekruttert til statlige stillinger. Staten var den største arbeidsgiver i landet, og eneste mulighet for mange høyt utdannede tamiler var en statlig arbeidsplass. Dette ble de nå nektet. Dette førte til økt arbeidsledighet blant tamiler. Misnøyen økte, og tamilsk ungdom organiserte seg mot staten for å få en del av kaka. De som stod bak organiseringa var arbeidsledige akademikere og studenter. Protesten mot staten var i denne fasen preget av ikkevoldelige aksjoner som demonstrasjoner, politiske streiker, sultestreiker osv.

Så langt er jeg helt enig med Solheim i at utgangspunktet for konflikten er av økonomisk og sosial karakter. Men den måten konflikten utspiller seg på i dag er også preget av innblanding fra utenlandske interessenter av flere slag.

I 1977 ønsket USA en militær sjøforsvarsbase i havnebyen Trincomali i østlige deler av Sri Lanka. Trincomali var sjøforsvarsbase for Storbritannia under 2. verdenskrig. USA hadde ønske om å etablere en base for å kontrollere den del av det indiske hav som ligger sør-vest for Fillipinene. Som kjent hadde USA base også på Fillipinene. I 1977 overtok det moderate partiet UNP statsmakta fra det sosialdemokratiske SLFP (nåværende regjeringsparti). Det USAvennlige UNP skrev under flere avtaler med USA om støtte av økonomisk og militær karakter. India, som regional stormakt og nærmeste allierte av Sovjetunionen, aksepterte ikke dette. Landet prøvde, via diplomatiske forbindelser, flere ganger å stoppe disse avtalene. Men Sri Lankisk regjering ville ikke bøye seg for indiske diplomatiske trusler. Istedet begynte India, via sin etteretningstjeneste RAW og delstatsregjeringen i Tamilnadu i Sør-India, etablering av forbindelser med de tamilske arbeidsledige og studentene som drev fredelige aksjoner mot den Sri Lankiske stat. Denne forbindelsen resulterte i fem forskjellige geriljaorganisasjoner. De fikk militærtrening, våpen og penger fra den indiske stat. Det var også vanlig at India sendte tamilske geriljasoldater på spesialtrening til Sovjetunionen og til PLO leire i Midt-Østen.

Den Sri Lankiske regjering fikk hjelp fra USA/CIA for å bygge opp en profesjonell hær. En av USAs mest beryktede militære kommandoavdelinger, Green Berets, fikk ansvar for trening og utvikling av Sri Lankas militærapparat. Dette henger sammen med at Sri Lanka aldri har hatt noe stort militært forsvarsapparat, men bare politistyrker. I 1979 utvidet USA sin utenriksstasjon med militærattasje. Med amerikansk anbefaling fikk israelsk etteretning i oppdrag å bygge opp infrastruktur for militær operasjon på Sri Lanka. På den tida hadde ikke Sri Lanka og Israel noen diplomatiske forbindelser på grunn av den forhenværende Sri Lankiske regjeringens støtte til palestinernes kamp og PLO. I 1981 fikk Israel sitt første interessekontor i Colombo. Sri Lankas mest beryktede etterretningstjenester, som CID, TID og NIB ble bygget opp av Israels etterretningstjeneste Mossad. Dagens mest brukte lov på Sri Lanka er «prevention of terrorism act». Denne er direkte kopi av Israels antiterrorlov. Som kjent er den flittig brukt mot palestinere.

Artikkelforfatteren, Arulnesan Marianayagam, har jobbet med Sri Lankisk politikk på flere nivå.

I 1985 klarte CIA blant annet å få etablert kontakt med de tamilske tigrene (LTTE), og gav dem støtte militært og økonomisk. Tigrene fikk våpentrening i Israel og i Pakistan. Tigrene fikk flere millioner indiske rupies i 1985 via daværende delstatsminister og filmstjerne M. G. Ramachandran med CIA som oppdragsgiver. Dette kom fram i offentliggjorte etterretningsnotater etter hans død i 1987. I 1986 , etter råd fra CIA, og en hemmelig avtale med Sri Lankas regjering, utførte tigrene politisk mord på medlemmer av tamilske venstreorienterte geriljabevegelser og politiske partier. Siden veldig mange av geriljaorganisasjonene var indiskorienterte, fikk India panikk, og presset den Sri Lankiske regjering til å skrive under avtale om delstatsløsning for den tamilske minoritet på Sri Lanka, og sendte sine styrker til landet som fredsbevarende styrker. Forandring av internasjonale forhold, bl.a. Sovjetunionens fall og slutten på den kalde krigen, og ikke minst tigrenes heroiske innsats mot de indiske fredsbevarende styrker, førte til at India måtte trekke seg ut av konflikten på Sri Lanka. USAs baseprosjekt er i dag redusert til å etablere og bygge et «voice of America» radiostasjeon (VOA), og en satelittstasjon på Sri Lanka, med Indias samtykke.

I 1991 trakk India seg ut av Sri Lanka. I perioden fra 1977 til 1991 var altså det internasjonale engasjement overfor Sri Lanka sterkt. Det tamilske og det singalesiske folk mistet i denne perioden til sammen over 65 000 mennesker. De menneskene er ikke blitt drept i kamphandlinger mellom gerilja og regjering, men i politiske internoppgjør blant sine egne. UNP-regjeringa som styrte fra 1977 til 1994 drepte 50 000 singalesiske ungdommer for å fjerne den marxistiske geriljaorganisasjonen JVP ut av den politiske arena. JVP har alltid vært en grasrotorganisasjon og motstander av internasjonale innblandinger i økonomiske, sosiale og politiske spørsmål. Tigrene drepte ca 10 000 mennesker fra egen organisasjon og andre geriljaorganisasjoner. Ca 5 000 personer ble drept i internoppgjør mellom rivaliserende fraksjoner innen venstreorienterte politiske grupperinger som PLOT, EPRLF, osv.

I denne perioden flyttet flere tusen mennesker ut av landet. Ca 100 000 politisk engasjerte mennesker søkte asyl i Vest-Europeiske land og i Canada. Dagens borgerkrig begynte egentlig etter at inderne forlot landet. Den har ikke drept like mange personer som det som ble drept i perioden 1977-1991.

Flere tusen mennesker og familier på Sri Lanka er ikke ferdig med denne perioden. Uansett hva slags etnisk bakgrunn de har. Mange lever med disse traumene ubearbeidet. De har aldri fått mulighet til å bearbeide dem.

I dag betales staten Sri Lankas krig mot tamiler av lån fra utlandet og bruk av en stor del av landets inntekt. Selvfølgelig vil ingen internasjonale interessenter sponse krigen lenger. Landet er ikke noe verd i internasjonal politisk sammenheng. Det eneste tamilske geriljaorganisasjon, LTTE, som kjemper mot staten på andre sida er heller ikke sponset av noen utenlandske makter. Deres inntekt kommer fra pengeinnsamlinger, egen skip- og businessaktivitet i forskjellige deler av verden, og våpen som de har fått fra staten Sri Lanka på midten av 80-tallet for å slå ned venstreorienterte geriljabevegelser, og senere for å kjempe mot indiske fredsbevarende styrker. Selvfølgelig har det kommet rykter og påstander i forskjellige nasjonale og internasjonale medier om at tigrene driver omfattende narkotika- og menneskesmugling for å finansiere sin krig. I dag er begge parter overlatt til seg selv.

Det er påfallende at flesteparten av de organiserte motstandere mot Norges engasjement i fredsprosessen på Sri Lanka kommer fra områder hvor mange ble drept i den perioden da det internasjonale engasjementet var stort. Vi har mistet kontrollen over vår egen kamp for demokratiske rettigheter, og vi har mistet tusener av våre kjære på grunn av internasjonale innblandinger. Uten å ta hensyn til den historiske bakgrunn som har forårsaket og forsterket konflikten på Sri Lanka, kan ingen klare å mekle.

Skrinlagt pga lite tolerante naboer...

Utlendingedirektoratet (UDI) har for første gang stoppet et planlagt flyktningemottak. Dette skjedde i i en bydel i Tromsø, der beboerne igjennom protestmøter, underskriftskampanjer og media har laget såpass med problemer for UDI og planene at UDI nå har besluttet å skrinlegge planene. Det er dog ikke hensynet til beboerne i området som avgjorde saken, det var hensynet til flyktningene.

– Vi kunne ikke tilby flyktningene et så hatfylt, fremmedfiendtlig og lite tolerant miljø som nabolaget utgjorde Det ville ikke være rom for selv den minste kulturelle misforståelse, melder UDI.

Fortsatt diskriminering av sigøynere

Europas sigøynere, eller romanifolket, er offer for systematiske brudd på menneskerettighetene, melder en ny FN-rapport. Diskrimineringen er verst i de tidligere østblokklandene.

Romanifolket teller mellom 8 og 10 millioner mennesker. Forfølgelse av denne minoriteten er spesielt framtredende i Øst- og Sentral-Europa, ifølge rapporten. Diskriminering skyldes først og fremst kamp om jobber, der sigøynerne enten taper i konkurransen, eller blir gjort til arbeidsløshetens syndebukker dersom de faktisk får seg en jobb.

(NTB/Reuters/AFP)

Tyske medier sammen mot nazisme

Die Woche har tatt initiativet til en portal på internett der nyheter og annet stoff om nazister i Tyskland samles.

Initiativet ble hilst velkommen av de fleste tyske medier, blant andre *Der Spiegel*, *Bild, Die Welt* og TV-stasjonen *ZDF*.

www.netzgegenrechts.de ble åpnet tirsdag 15. august.

17. mai for alle i Oslo

En av SOS Rasismes fem merkedager er 17. mai. SOS Rasisme-lag i Oslo-området arrangerte denne dagen i samarbeid med Oslo Røde Kors Internasjonale Senter (ORKIS) tradisjon tro en ny ”17. mai for alle” festival.

17. mai for alle festivalen har blitt arrangert i mange år i Oslo, siden begynnelsen av 90-tallet har SOS Rasisme vært den viktigste drivkraften. Årets arrangement så ut til å bli et av de sterkeste på musikkfronten, med navn som Lars Lillo Stenberg, Big Bang, hip hop banda Klovner i Kamp, Tungtvann og Oslo Fluid, Nansy og Mau Mau & the Groundation Crew.

Arrangementet, som ifølge Dagsavisen er Oslos største organiserte 17. mai happening etter barnetoget, ble stoppet etter fire og en halv time. Det viste seg at tillatelsen som vi hadde fått av politiet etter å ha søkt om tidsrommet 15:00 til 21:00, bare gjaldt til 17:00. Etter å ha gått gjennom papirene, hadde arrangørene ikke noe annet valg enn å stoppe arrangementet. Oslopolitiet viste seg dessverre som lite samarbeidsvillige, og truet med å selv gripe inn hvis ikke arrangementet ble stoppet.

Atmosfæren på Kuba, et parkområde på Grünerløkka, var idyllisk. Folk koste seg, nøt musikken, og aktivister som jobbet med bl.a. vakthold på plassen merket seg at det var uvanlig rolig, med tanke på at rundt 7 000 mennesker var samlet på et relativt lite sted. Førstehjelpsutstyret kom ikke ut av sekken, og det var så rolig at politiet, etter det AntirasisteN kjenner til, ikke engang visste at det var et arrangement der.

18. mai stod det å lese i Dagsavisen at ”Politiet stoppet 17. mai feiring”. Programlederen i Kaliber på NRK Petre hadde en 5 minutters monolog der han gav Oslopolitiet det glatte lag for sine lite diplomatiske arbeidsmetoder. Det er tydelig at ikke alle er like sikre som politiet på hvem som hadde gjort en feil. Trist var det likevel å lese i ”Dagbladet :på nett” at ”Vold, bråk og hærverk stoppet 17. mai konsert”, da dette så langt ifra var tilfelle.

Vi i SOS Rasisme synes det er trist at Oslos absolutt største, om ikke eneste, flerkulturelle nasjonaldagsfeiring ble stengt på grunn av en slik formalitet. 17. mai for alle representerte aldri noen sikkerhetsrisiko, arrangementet var målrettet for å være for alle – barn, ungdom og voksne. Likevel valgte Oslopolitiet å nekte bl.a. Tungtvann, Big Bang og Bronco Busters å spille.

Den positive siden av arrangementet overskygget likevel de negative tingene nå når vi ser tilbake på 17. mai for alle 2000. SOS Rasisme og ORKIS fikk igjen vist at det går an å arrangere musikalsk sterke, idealistiske, nonprofit arrangementer i Oslo, og få inn over 50 demoer fra håpefulle band. Vi har vist at 17. mai for alle skal bestå!

Til høsten begynner planleggingen av neste års arrangement. SOS Rasisme oppfordrer i denne sammenheng aktivister (og framtidige aktivister) i alle aldre til å melde sin interesse, til å delta i planleggingen og gjennomføringen av et stort arrangement. Arbeidet med dette arrangementet er kjempespennende, utrolig lærerikt, sosialt og selvfølgelig kreves ingen forhåndskunnskap. Bli med! (Denne gang helt til 21:00…)

Til tross for dårlig vær, var stemningen høy når City Connections (Oslo Fluid og Klovner i Kamp) sto på scenen. Vi bestiller godt vær til neste år!

Med rett til å sjikanere?

”Din negerpudding!” og ”jævla neger!” var noen av skjellsordene som den aktive antirasisten og flyktningen Arulnesan Marianayagam fikk slengt etter seg en sen kveld ute i Tromsø. Nå er forholdet politianmeldt.

ULRIK GJØLSTAD

De rasistiske skjellsordene kom fra en synlig beruset person, men som til tross for dette påberopte seg rett til å drive med slik sjikane. Årsaken til dette var at han er både Fr.P.’er og journalist i lokalavisa ”Tromsø” Det er også mannens yrke som gjør at tamilen Arulnesan Marianayagam valgte å anmelde forholdet. I ettertid har diskusjonen rast rundt anmeldelsen i Ishavsbyen. Både avisene ”Nordlys”, ”Tromsø” og leder i Tromsø Journalistlag, Skjalg Fjellheim, har kommet med mer eller mindre konstruktive bidrag i diskusjonen.

Ut på byen

– Det var etter kveldsvakt lørdag 22. juli at jeg og et par arbeidskollegaer valgte å ta noen øl. Vi gikk da på det populære utestedet ”Le Mirage”, der vi tok noen øl. Rundt klokka 01.30 var jeg ved bardisken for å handle en ny øl. Da jeg kom tilbake til plassen min, satt det en for meg ukjent person der. Mine arbeidskollegaer hadde også vært ved baren og på do et kort øyeblikk, så personene som nå satt rundt bordet hadde utnyttet et lite øyeblikk der ingen satt ved bordet, sier Arulnesan Marianaygasm.

Arulnesan innså at bordet var tapt, men han ville gjerne ha tilbake jakka si, som hadde ligget ved bordet. Da ingen rundt bordet reagerte, og Arulnesan så jakka si ligge under foten til en av de fremmede personene, ba han om å få denne tilbake.

Rasisme

– Hva faen vil du, jævla neger? var svaret Arulnesan fikk slengt i trynet fra den fremmede mannen. Arulnesan påpekte da at han ikke aksepterte å bli snakket til på den måten, og at han i tillegg var den som opprinnelig hadde sittet ved bordet. Når så jakka hans også var slengt på gulvet og tråkket på, var grensen nådd. Den nå anmeldte personen svarte da med å fortsette som før:

– Ikke prøv å lær meg hva jeg skal si og gjøre her i landet. Det er du som skal lære deg å oppføre deg ordentlig. Hvis ikke kan du dra tilbake til negerlandet ditt.

Den siste kraftsalven provoserte Arulnesan såpass at han på dette tidspunktet henvendte seg til dørvakta for å få denne til å ordne opp. Dette tok litt tid, men den anmeldte personen la merke til hva Arulnesan hadde gjort.

– Tror du at du kan gjøre noe mot meg, din negerpudding? Jeg er journalist i avisa ”Tromsø”, og jeg er også Fr.P’er, var meldingen Arulnesan fikk slengt mot seg. En av Arulnesans medarbeidere, som prøvde å roe ned den berusede rasisten, fikk vite at hun var ei ”jævla samekjerring!” Etter hvert fikk dørvaktene kastet den plagsomme og rasistiske gjesten ut.

> – Tror du at du kan gjøre noe mot meg, din negerpudding? Jeg er journalist i avisa ”Tromsø”, og jeg er også Fr.P’er

Saken i media

– Jeg valgte å anmelde journalisten av flere grunner, sier Arulnesan. – Bl.a. har jeg nettopp blitt far, og jeg vil ikke at min sønn skal oppleve det jeg har opplevd flere hundre ganger i Norge. Dessuten ble jeg såpass provosert av mannens oppførsel, samt at han prøvde å forsvare seg med å være journalist. Journalister har et spesiellt samfunnsansvar, og de skal ikke gå rundt og forfekte en rasistisk ideologi, selv om det er i fylla og de ikke er ute i jobbsammenheng.

Dagen etter at anmeldelsen var levert, meldte avisa ”Nordlys” sin interesse for saken. De intervjuet både redaktør i avisa ”Tromsø”, Arulnesan og den anmeldte journalisten. Sistnevnte hadde da ingen kommentarer. Redaktør i ”Tromsø”, Yngve Nilssen, benyttet anledningen til å påpeke at journalistens handlinger var gjort på hans egen fritid, og dermed ikke var en sak for han som arbeidsgiver. I løpet av den siste uken i juli ble saken debattert grundig, med bl.a. tre artikler og et titalls avisinnlegg. Mye av diskusjonen i Tromsø har dreiet seg om medias makt og maktmisbruk, siden mange mener at det er nettopp det denne saken dreier seg om.

Etterspillet

I ettertid har også lederen i Tromsø Journalistlag, Skjalg Fjellheim, kommet med uttalelser der han mener det var feil av Arulnesan å anmelde journalisten. Fjellheim mener det er en overreaksjon, og at en slik anmeldelse kan komme til å stemple journalister generelt som rasister. Det er også trukket fram fra Tromsø Journalistlags side at journalisten som ble anmeldt ikke var i jobbsituasjon da forholdet skjedde.

– Jeg finner dette en smule merkelig. Om jeg gjorde en kriminell handling i fylla, ville jo media være de første som påpekte min hudfarge, opprinnelige nasjonalitet eller tidligere status som flyktning. Dermed stempler media oss som ekstra kriminelle. Og så har vi dette med at jeg har overreagert. Til dette vil jeg bare svare at det er vel jeg som avgjør hvorvidt jeg føler meg trådket på, eller utsatt for rasistiske verbale angrep? Dessuten er det blitt skrevet og snakket en del om at journalisten ikke var i jobbsituasjon da dette skjedde. Men enkelte yrker har et samfunnsansvar andre yrker ikke har. Siden jeg jobber med mennesker som er utsatt for seksuelle overgrep, kan ikke jeg være overgriper, selv om det skjer utenfor arbeidstiden. På samme måte kan man ikke forfekte rasistiske holdninger på fritida, og samtidig titulere seg som journalist, påpeker Arulnesan Marianayagam.

Tyskerne styrker kampen mot nazismen

Tyske myndigheter innser at det må kraftigere virkemidler til for å komme den blomstrende nazismen til livs. I en årrekke har nazistene i en rekke europeiske land fått styrket seg, blant annet som følge av en for lite håndfast holdning fra myndigheter og antirasister. I kjølvannet av det økende antallet nazistiske overgrep fra nazistiske ungdomsbander, krever nå tyske politikere at det ikke må vises noen toleranse overfor rasistiske vold. Industriforbundet oppfordrer bedriftene til å kvitte seg med ansatte som engasjerer seg i rasistiske aktiviteter. Ledern i metallarbeiderforbundet, Klaus Zwickel, foreslår en storkoalisjon mot høyreekstremismen. Han oppfordrer til protestaksjoner ”i en hver by og enhver landsby”. Lederen for de fagorganiserte i bergverksdrift, energi og kjemi, Hubertus Schmoldt, oppfordrer arbeidsgiverne til å tilby unge mennesker et fremtidsperspektiv: Alle unge uten arbeid og yrkesmessig framtid er en potensiell kandidat for høyreekstreme sjelefangere, sier han. Innenriksminister Fritz Nehrens i Nordrein-Westfalen varsler at han i midten av måneden vil offentliggjøre en handlingsplan med omkring 100 forskjellige tiltak. Ministerpresident Kurt Beck i Rheinland-Pfalz varsler også en handlingsplan og ber omkring 11 000 organisasjoner og foreninger i delstaten om å delta.

”Go Jonni, go go go”

Dette er tittelen på en pressemelding fra afmarch.dk - en initiativgruppe som har startet en kronerulling mot nazi-marsjer. For hvert skritt danske nazister tar, skal det bli mer penger i kassen til innvandrere og torturofre. Overskriften er direkte adressert til den danske nazilederen Jonni Hansen og gruppen har tenkt å holde nazistene løpende orientert om hvor mye deres marsjer bringer av inntekter til innvandrere og torturofre. Dette har de tenkt gjennomført ved å ha en stor skjerm som følger nazi-marsjene hvor tallet øker for hvert skritt nazistene tar. Arrangørene samler inn penger fra private fond, politiske partier, bedrifter og interesseorganisasjoner.

– Helvetes kommune!

Os kommune i Hordaland er den eneste kommunen i landet med en Frp’er i ordførerstolen. - Her kan vi se hvilket helvete Frp politikken er for fattige, mørkudede og andre mennesker Frp ikke liker, og hvilket paradis det er for de rike. - Byggetillatelser stemples oftere med JA stemplet, og øl-kranene flommer. Rikinger er velkomne og flyktninger er uønsket, dette for å få ”solide skatteytere” som orføreren Terje Søviknes selv sier det!

Innvandrer regnskap

Her får vi også se hva Frp vil med sitt krav om “innvandrer regnskap”. På Os skal dette nemlig lages, selv om helse- og sosialsjefen kommenterer at det egentlig ikke er riktig å kalle det et regnskap, siden bare utgiftene skal være med. - Videre er det bare flyktninger som lager utgifter som skal regnes med, ressurssterke flyktninger regnes ikke med. - Hvilke andre motiver kan “antirasistiske Frp” ha for å kalle et slikt makkverk for “innvandrer regnskap” enn å skape rasehat?

Egoistenes parti

Os Frp vil ha en kommune for vellstående hvite. - I følge stemmetallet får Os Frp stemmer fra mange som også har pleid å stemme på mer liberale partier, og en stor del av kommunens befolkning føler sikkert at de har det sikket bra med den politikken som føres - en skal huske at det samme kan sies om den politikken som ble ført av det tyske nazist partiet - for en stund.

Tyske nazister angrep norsk cruiseskip

Et bestningsmedlem på det norske cruiseskipet “Norwegian Dream” ble innlagt på et sykehus i Rostock med alvorlige hodeskader etter at han ble slått ned av nynazister i Østersjø-havna WarnemÛde. Overfallet skjedde da nazistene prøvde å storme skipet. I løpet av fire uker er 9 tyskere drept av nazister.

Ikke kriminelt med kirkeasyl

I følge en grundig veiledning om kirkeasyl laget av jusstudent Camilla Bernt er det ikke kriminelt å drive kirkeasyl. - Tvert imot har kirkeasyl instittusjonen vist seg å ha en positiv effekt som en ventil som har sikret at folk har fått opphold etter at avslag på asylsøknader i ettertiden har vist seg å være feil, og mange asylsøkere har fått opphold etter å ha sittet i kirkeasyl.

Bli aktiv i SOS Rasisme –du også

Hvem er vi ?

SOS Rasisme ble startet i Norge i 1985, etter inspirasjon fra SOS Racisme i Frankrike. Hensikten med organisasjonen var, og er å skape en bred allianse mot all rasisme og nazisme. Vi mener det er viktig å jobbe i lokalmiljøet, og vi har i dag over 6 700 medlemmer, fordelt på nærmere 70 lokal- og skolelag.

SOS Rasisme mener det er viktig å bekjempe alle former for rasisme; enten det er organisert nazisme, den norske flyktninge- og asylpolitikken eller rasisme i hverdagen. Vi jobber for et samfunn fritt for rasisme. Et samfunn med plass for alle, der alle har de samme rettigheter; uansett hudfarge, seksuell legning og religion.

SOS Rasisme er en ikkevoldelig organisasjon, en partipolitisk uavhengig organisasjon, og tillater ikke partipolitiske markeringer av noe slag på våre arrangement.

Bli aktiv i et av våre nærmere 70 lag

Er det allerede et lokallag på hjemstedet ditt kan du selvsagt bli aktiv der. Hvis du ringer til oss kan vi gi deg navn og telefonnummer til lagets kontaktperson.

Tradisjonelle lokallag

Laga våre driver med svært forskjellige ting. Vi kan nevne noen stikkord; konserter, antirasistiske markeringer, skolekampanjer, åpne møter, deltar i den offentlige debatten, arrangere konferanser, stands- og vervevirksomhet – ja, det er stort sett fantasien som setter grenser.

Rådgivningsgrupper

Vi har også en del rådgivningsgrupper rundt om i landet. Dette er grupper som jobber ut i fra SOS Rasismes Flykningepolitiske manifest (dette kan du bestille fra kontorene våre). Rådgivningsgruppene bistår i første rekke asylsøkere som trenger hjelp. Det være seg med deres asylsøk, familiegjenforening eller andre saker. Rådgiverne setter seg grundig inn i alle aktuelle saksdokumenter og gjennomfører samtaler med asylsøkerne. For å på denne måten få kjennskap til hva saken består i. Det videre arbeidet består i å utrede saken, og å medvirke til at det dannes et nettverk rundt den enkelte asylsøker. Rådgiverne forsøker også å medvirke til at det blir gjennomført en legeundersøkelse, samtale med psykolog og eventuelle barnefaglige undersøkelser. Oppgaven til en Rådgivningsgruppe er ikke å overta asylsøkerens sak – men tvert i mot å medvirke til at asylsøkeren kan ta ansvaret for sin egen sak. Dette fører ofte til å initiere til egenorganisering – noe som blant annet har ført til en egen SOS-gruppe i Trondheim; The Union of Cameroonians.

Rådgivningsgruppene utvikler også egne kurs; kurs som setter mennesker i stand til å delta i gruppenes arbeid. (Disse kursene kan du lese mer om et annet sted på denne siden).

Har du lyst til å bli rådgiver ? Ta kontakt !

Union of Refugees – nasjonale grupper

Vi har også andre typer lokallag.

I fjor høst tok asylsøkere selv initiativet til å starte opp Union of Refugees. Dette er selvhjelpsgrupper av – og for – asylsøkere. Vi har nå flere slike grupper knyttet opp til asylmottak rundt om i landet.

Vi har også fått enkelte nasjonsgrupper; vi har blant annet en iransk gruppe i Oslo og Union of Cameroonians i Trondheim.

Særgrupper

Det har også visst seg å være behov for andre særorganiseringer; vi har gleden av å melde om at vi har fått en egen gruppe med jurister. Også denne med base i Trøndelag. Gruppen består av asylsøkere og flyktninger med juridisk utdanning og som nå vil sette seg inn i det norske lovverket, for så å tilby sin hjelp til andre asylsøkere og flyktninger.

Alt i alt – det er behovene og fantasien som setter grenser for hvilke aktiviteter du kan drive med i SOS Rasisme. selv om vi har mange aktive medlemmer – vil vi gjerne har flere.

I fjor skjedde det noe helt fantastisk i SOS Rasisme – ved årets slutt kunne vi telle hele 6 700 medlemmer. Du som leser denne avisa er trolig en av disse.
Vi har nå nesten 70 lokallag over hele landet. Lagas aktiviteter er svært forskjellige; fra det å arrangere konserter og demonstrasjoner – til det å bistå asylsøkere og lage utredninger.

Kunne du tenke deg å bli aktiv i et av våre lokallag ?
Eller kunne du tenke deg å få med deg venner og bekjente å starte lag der du bor.

På disse to sidene får du vite litt mer om SOS Rasisme; hvem vi er, hva vi står for, hva du kan gjøre som aktivist og om hvilke kurs- og opplæringstilbud vi har akkurat nå.

Regionale konferanser

I løpet av høsten kommer vi til å avholde regionale konferanser flere steder i landet. På disse konferansene kan du både lære mer om hva SOS Rasisme står for – og treffe andre antirasister fra din egen region. Vi forsøker å sette sammen et program for disse konferansene ut i fra det behovet som deltakerne har. Aktuelle temaer kan være :

- Presentasjon av SOS Rasisme
- Rasismens historie
- Innføring i norsk flyktningepolitikk
- Hva er hverdagsrasisme ?
- Ektremhøyre i Norge – Europa
- Hvordan starte opp og drive et lokallag
- Økonomiarbeid i et lokallag
- Presse- og informasjonsarbeid
- Aktiviteter i et lokallag

SOS Rasisme kommer i løpet av høsten til å avholde regionale konferanser på følgende steder :

- Oslo / Akershus
- Rogaland
- Kristiansand – Sørlandet
- Trondheim

Har du lyst til å delta – ta kontakt med oss på telefon 22 35 00 56 eller 52 71 21 75.

Hvordan starte et lag?

Det første man må gjøre er å danne et styre, og velge en leder/kontaktperson og en økonomiansvarlig. Neste skritt er å sende inn registreringsskjema til organisasjonens sentralledd- og dere blir så registrert hos oss. Det betyr blant annet at dere blir satt opp på vår postliste og følgelig får informasjon om SOS Rasisme, konferanser, løpesedler - og mer.

Det neste dere bør gjøre er å skaffe dere en postboks, eller hvis dere foretrekker det kan posten sendes til kontaktpersonen.

Vis at dere er der

Neste skritt på veien er å gjøre det kjent i lokalmiljøet at dere har startet. Begynn med en stand, løpesedeldaksjon eller en plakataksjon og fortell at lokallaget er startet opp Inviter for eksempel til et aktivistmøte der dere diskuterer hva dere skal jobbe med. Som regel finnes det allerede noen personer på deres hjemsted som allerede er medlemmer, også disse bør få en invitasjon, oversikt over disse kan dere få ved å ta kontakt med vårt kontor i Haugesund - 52 71 21 75. Dere kan få adresseetiketter til alle medlemmer i området. Oppsøk også lokale avis og nærradioer, spør om ikke disse kan lage et oppslag på at dere er startet - og si hvor og når dere skal ha møte. På et slikt møte kan dere gjerne få hjelp fra ledelsen i SOS Rasisme, kanskje trenger dere noen som kan holde en innledning - ta kontakt.

Aktiviteter

De aller fleste laga starter med saker og aktiviteter som er aktuelle ut i fra lokale forhold. Det kan for eksempel være en antirasistisk konsert, mønstring mot et lokalt nazimiljø, åpent møte om lokale problemer, dra rundt på skolene i distriktet å snakke om rasisme - ja nær sagt hva som helst. Det går også an å tenke utradisjonelt; for eksempel ved å starte opp ei antirasistisk teatergruppe? Noen SOS Rasisme lag jobber med lokale ”17. mai for alle” -feiringer om våren og 9. november/Krystallnatta om høsten.

Ofte vil det også komme fram mange gode ideer på et aktivistmøte. Det er viktig at slike møter planlegges; at dere bestemmer på forhånd hvem som skal lede møtet - og å diskutere hva dere vil med møtet. Dere må også få folk til å ta på seg konkrete oppgaver. Hvis noen for eksempel foreslår at dere skal lage en antirasistisk konsert - spør med en gang den som foreslår om han eller henne kan være med på nettopp det.

Kunnskap

Det finnes flere studiesirkler og helgeseminarer i SOS Rasisme. Både når det gjelder rasisme, nazisme og om flyktningepolitikk. Men også når det gjelder organisasjonskunnskap; hvordan drive et lag, hvem gjør hva i et lagsstyre, økonomi, møteledelsen, selvtillitskurs. Sentralt kan også hjelpe dere å skreddersy - for eksempel ha et teaterkurs / kulturkurs.

Materiell

Vi har også en del materiell som laga kan bestille - se vedlagte liste.

Laga kan bestille materiell til lagspris og selge det til utsalgspris. På denne måten kan laget tjene noen kroner.

Verving

Et viktig arbeid dere gjør er å verve medlemmer.

Alle medlemmer blir (når pengene kommer inn) registrert i vårt sentrale medlemsregister. Trenger dere ei ajourført medlemsliste ta kontakt med Økonomiutvalget i Haugesund. Her kan dere også få adresseetiketter hvis dere vil sende ut brev til egen medlemmer.

Lokallaget av SOS Rasisme vil få tilbake 50% av kontingentinntektene, vanligvis så gjør vi dette en gang i året, men trenger laget et forskudd på innbetalt kontingent så ta kontakt med Økonomiutvalget i Haugesund.

Den beste måten å verve på er å bruke ververblokker.

Start nå !!!!

Trå sammen en gjeng, start laget - og mye vil komme av seg selv.

Lokallagskontakt

Vi har også det vi kaller regionsansvarlige i SOS Rasisme. Det betyr at det er en person som er ansvarlig for å følge opp akkurat ditt lag. Hvem dette er kan du få vite ved å ta en telefon til oss.

Økonomisk støtte til opprettelse av nye lokallag

Landsstyret har vedtatt at alle nye lag skal få 1000 kr i støtte i form av materiell og/eller AntirasisteN.

Frifondmidlene – 1000 kr til alle lokallag?

Det står et spørsmålstegn bak overskriften, men det ser ut som om vi skal få en bevilgning fra Flaxmidlene, dette kalles nå Frifondmidlene og kan bety at alle lokallag får utbetalt kr. 1000. Dette blir klart i løpet av august.

Rådgivningskurs – en presentasjon

Vi står overfor det skammeligste området i norsk forvaltning i dag det gjelder hvordan vi tar ansvar for representanter for verdens ofre som kommer til Norge for å søke norsk beskyttelse i forhold til den garantien som ble gitt ved dannelsen av FN-pakten; nemlig frihet fra frykt. Og poenget er at disse menneskene tar vi ikke imot – vi støter dem fra oss. Vi fornekter deres lidelser og vi stempler dem som lite troverdige.

- **Kurset er basert mer på drøftinger – enn doseringer**
- **Kurset er beregnet på å stimulere til selvstendig utvikling av Rådgivningsgrupper og rådgivere**
- **De elementene som vi må bygge på er**
  - kontakterfaringer – vårt arbeid bygger i vesentlig grad på kontakt og interesse for de menneskene det gjelder. Derfor er det vesentlig at vi har erfaring med kontakt (ikke bare med menneskegruppen) men også på å etablere kontakt med mennesker som er ukjente for oss
  - kampanjeerfaring; vi er nødt til å utvikle handlingskompetanse i forhold det norske samfunn, i forhold til norske myndigheter og i forhold norske media
  - samvittighetserfaring; til tider kommer vår samvittighet i konflikt med de instrukser som samfunnet gir vi trenger erfaring i å kunne møte en slik situasjon og vite når samvittigheten imperativ går foran
  - ansvarserfaring; det store problemet er at samfunnet fraskriver seg ansvar - vår overordnede oppgave det er både å kunne ta ansvar selv og å trene et apparat til å kunne ta ansvar og presse politikere og administrasjon til det samme
  - kjærlighetserfaring; beskyttelse er en kjærlighetshandling, religion er i prinsippet basert på kjærlighet, samfunnet som de religiøse samfunnene har en tendens til å se kontrollen som viktigere enn kjærligheten. Vi er nødt til å arbeide med utgangspunkt i kjærlighet og utvikle vår egen og andres andres kjærlighetspotensiale.
  - de praktiske rammer ; kvalifisering til rådgivningsarbeid forutsetter også faglig bakgrunn. Spesielt gjelder det på den juridiske siden – fremmedrett, men vi vil også arbeide med fagkompetanse i forhold til fysisk og psykisk helse.

Når det gjelder det siste punktet er det aktuelt å basere seg delvis på tradisjonell kursing - når det gjelder alle de andre punktene så må vi basere oss på det vi kaller solidaritetspedagogikk; du lærer gjennom funksjonen, for å lære solidaritet må du praktisere solidaritet.

SOS Rasisme kommer i løpet av høsten til å avholde Rådgivningskurs på følgende steder :

- Oslo / Akershus
- Rogaland
- Kristiansand – Sørlandet
- Tromsø

Har du lyst til å delta – ta kontakt med oss på telefon 22 35 00 56 eller 52 71 21 75.

Innvandrere og kriminalitet

En undersøkelse utført av Statistisk sentralbyrå i 1999 viste at 48% av den voksne befolkningen i Norge mente at innvandrere var mer kriminelle enn nordmenn, noe som var en økning fra året før på 5%. Hvordan er det så i virkeligheten, er innvandrere mer kriminelle enn nordmenn?

AV KRIMINOLOG ELISABETH MYHRE LIE

(Artikkelen er tidligere trykket i Norsk politiblad)

Kriminalstatistikken for Oslo i 1998 viste at antall antatte gjerningspersoner i innvandrerbefolkningen[1] var 41 pr 1000, mens det for den norske befolkningen var 27 pr 1000. Når det gjaldt ikke-vestlig innvandrere var antallet opp i 55 pr 1000 (Hustad 1999[2]). Er dette da bevis for at innvandrere er mer kriminelle enn nordmenn? Til tross for tallenes tilsynelatende klare tale er det viktig å ikke trekke for raske slutninger. Denne artikkelen er et forsøk på å vise at spørsmålet "Er innvandrere mer kriminelle enn nordmenn?" er langt mer komplisert og spennende å svare på enn det man får inntrykk av gjennom forenklede gjengivelser av tall.

Unge menn i byen og eldre damer på landet

- Befolkningshypotesen

Når man sammenligner ulike gruppers registrerte kriminalitet må man sørge for at de gruppene man sammenligner faktisk kan sammenlignes. En forklaring på at innvandrere har høyere registrert kriminalitet enn nordmenn kan være at man har sammenlignet ikke-sammenlignbare grupper. Man kan for eksempel glemt å ta hensyn til at innvandrerbefolkningen i større grad enn befolkningen ellers har de samme befolkningskarakteristikkene som de som blir registrert som lovbryterer i kriminalstatistikken; De består i hovedsak av unge menn som bor i byene. Årsaken til at innvandrere har høyere registrert kriminalitet kan da skyldes at det i innvandrerbefolkningen finnes flere av den gruppen som begår lovbrudd, altså flere unge menn som bor i byene, enn i resten av befolkningen. Satt på spissen kan man si at hvis man ikke tar hensyn til de ulike befolkningssammensetningene i innvandrerbefolkningen og den norske befolkning vil man risikere å sammenligne kriminalitetsfrekvensen til unge innvandrermenn i byene med eldre norske kvinner på landet.

Kan det finnes andre årsaker enn ulik befolkningssammensetning, som fører til at innvandrere urettmessig får en høyere registrerte kriminaliteten enn befolkningen ellers?

Blir innvandrere oftere tatt?

-Diskrimineringshypotesen

En mulig årsak til innvandrerens høye registrerte kriminalitet kan være at de har større sannsynlighet enn nordmenn for å bli tatt når de begår lovbrudd. Kanskje er det slik at fordi innvandrere, og da spesielt ikke- vestlige innvandrere er mer synlige i bybildet blir deres lovbrudd lettere oppdaget enn blant nordmenn ellers. For eksempel vil holdninger som at innvandrere er mer kriminelle enn nordmenn kunne fungere som selvoppfyllende profetier i den grad det gjør folk mer på vakt ovenfor innvandrere. Den økte fokusen på kriminalitet blant innvandrere vil dermed kunne resulterer i at lovbrudd blant innvandrere oftere blir oppdaget enn lovbrudd blant nordmenn.

Hvis det er slik at de lovbrudd innvandrere begår oftere blir oppdaget og anmeldt enn nordmenns lovbrudd, betyr det at en høyere registrert kriminalitet kun er utrykk for at innvandrere har større sannsynlighet for å bli tatt når de bryter loven, og ikke at de er mer kriminelle enn nordmenn. Innebygget i diskrimineringshypotesen ligger en antagelse om at innvandreres overhyppighet i kriminalstatistikken skyldes at de har mindre mørketall enn nordmenn. Mørketall henspeiler på de lovbruddene som enten ikke blir oppdaget eller ikke blir anmeldt til politiet, og dermed ikke blir registrert i kriminalstatistikken. Den faktiske kriminaliteten sies å være summen av den registrert kriminaliteten og mørketallene. Nordmenn og innvandrere kan dermed ha like høy faktisk kriminalitet, men fordi nordmenn har høyere mørketall enn innvandrere så vil deres registrerte kriminalitet være lavere enn innvandreres.

Hva så med politiet?

-Kontrollhypotesen

Kanskje kan den samme diskrimineringsmekanismen i noen grad også være gjeldende for politiets kontroll. Det er flere ting som tyder på at ikke- vestlige innvandrere har en helt annen kontrollhverdag enn befolkningen ellers. Oppslaget i media om somalieren som ble stanset av politiet 17 ganger på grunn av sin fine sykkel, tyder på at noen grupper innvandrere kontrolleres oftere enn nordmenn. Resultatet kan da igjen bli at lovbrudd utført av innvandrere oftere oppdages, og at innvandreres registrerte kriminalitet dermed vil øke. Politiet på sin side vil få "bekreftet" at innvandrere er mer kriminelle enn nordmenn, og da kunne begrunne ytterligere kontroll ovenfor denne gruppene med den høye registrerte kriminaliteten. Det man da glemmer er at det kan være politiets kontroll av innvandrerne, som kan være noe av årsaken til den høye registrerte kriminaliteten blant innvandrere. Politiets kontroll vil føre til høyere oppdagelsesrisiko for lovbrudd utført av innvandrere, og dermed vil økt registrert kriminalitet like gjerne kunne skyldes at politiet minsker mørketallene blant innvandrere som at det skyldes en økning i innvandreres faktiske kriminalitet.

-men er de likevel mer kriminelle?

Flere vil hevde at innvandreres overhyppighet i kriminalstatistikken ikke skyldes at de oftere blir tatt enn nordmenn, men gjenspeiler at innvandrere faktisk begår mer kriminalitet enn nordmenn. Det er blant annet blitt hevdet at politiet faktisk er "snillere" ovenfor innvandrere enn de er ovenfor nordmenn ellers, og at innvandrere derfor lettere kommer unna med ulovligheter, enn nordmenn. Undersøkelsen referert til ovenfor fra Statistisk sentralbyrå (Hustad 1999), konkluderer med at for noen lovbrudd er det mye som tyder på at visse innvandrergrupper faktisk begår mer kriminalitet enn resten av befolkningen. Hva kan være årsaken til dette?

"Dårligere" kultur eller dårligere levekår?

Det er spesielt to typer forklaringer som har blitt fremsatt for å belyse en overhyppighet i kriminalitet blant innvandrere Norge. Den ene forklaringen tar utgangspunkt i kulturforskjeller mellom innvandrere og nordmenn. Denne forklaringen blir ofte betegnet som kulturforskjellshypotesen. Den andre forklaringen tar utgangspunkt i at innvandrere har dårligere levekår enn resten av befolkningen og at den høye kriminaliteten blant innvandrere skyldes at mange av dem er fattige. Denne type forklaring kalles ofte deprivasjonshypotesen.

Det ligger i deres kultur…

-Kulturforskjellshypotesen

Kulturforskjellshypotesen tar utgangspunkt i at forskjellige kulturer har ulike normer for hva som er rett og galt. Ut fra en slik tankegang vil man kunne argumentere for at innvandrere fra andre kulturer vil begå kriminalitet fordi de har andre normer og verdier enn oss. Ofte har seksuallovbrudd utført av muslimske menn ovenfor norske kvinner blitt forklart i media med at muslimske menn ikke har respekt for norske kvinner. Sosialantropolog Unni Wikan har et helt annet syn på kultur og hevder at kultur kun er et begrep, og som alle andre begrep kan fylles med ulike betydninger avhengig av hvem som ser. For eksempel vil en muslimsk mann kunne si at han må banke kona si når hun har gjort noe "galt" for å forsvare sin ære, mens en annen muslimsk mann vil benekte at det er riktig og begge vil begrunne sitt syn i den samme kulturen (Wikan 1995[3]).

Er kultur vår tids rase?

Kulturforklaringer har blitt kritisert for å ligne forklaringsmodeller vi ikke liker å sammenligne oss med, nemlig raseforklaringene. Der vi tidligere brukte rase til å forklare forskjeller mellom ulike befolkningsgrupper, bruker vi i dag ofte begrepene etnisitet eller kultur. Disse begrepene virker mer nøytrale og mindre fordomsfulle, men ser vi på måten begrepene brukes minner det mye om den måten vi tidligere brukte rase. Dette fordi begrepene først og fremst brukes om mennesker fra den såkalte ikke- vestlige eller 3. verden. Vi forklarer våre egne handlinger utfra individuelle valg, mens kultur blir fremsatt når vi skal forklare de som vi ser på som "annerledes" (Giertsen 1990[4]). Kvinnemishandling begått av en pakistansk mann blir forklart ut fra muslimsk kultur, mens tilsvarende handling begått av en norsk mann blir forklart som en individuell skavank. Det kan virke som vi ikke er villig til å vurdere om innvandrernes kriminalitet faktisk kan forklares ut fra de samme modellene som man bruker når man skal forklare vår egen kriminalitet.

Kriminelle innvandrerungdom

Det er blitt skapt et bilde av at innvandrerungdom begår mer kriminalitet enn andre ungdom fordi de står i en kulturkonflikt mellom det norske og deres etniske opprinnelige kultur. En svakhet med denne type forklaring er at den bygger på en syn på kultur som noe statisk, som ikke er i utvikling. Dette til tross for at mye tyder på at kultur er noe dynamisk som stadig forandrer seg avhengig av tid og sted. En voksen pakistaner som kom til Norge i voksen alder har sannsynligvis en helt annen kulturell bakgrunn enn en ungdom med pakistanske foreldre som er oppvokst i Norge. Den norsk- pakistanske ungdommen har trolig mer til felles med andre norske ungdommer enn han har med sine foreldre.

En annen svakhet med kulturkonfliktforklaringer er at de tar utgangspunkt i at det er noe naturgitt i at det oppstår en konflikt når forskjellige kulturer møtes. Den type argumentasjon ser bort fra at de fleste kulturer har mye felles. De fleste samfunn har forbud mot vold, drap, tyveri og ran.

Når det gjelder kulturforklaringer generelt er deres største svakhet at de ikke forklarer hvorfor de aller fleste innvandrere ikke begår kriminelle handlinger. Hvis man ser på innvandrerungdom så viser ungdomsundersøkelsen både fra 1992 og 1996 at ikke- vestlig innvandrerungdom var mindre kriminelle og utviste færre "asosiale handlinger" enn både norsk ungdom og vestlig innvandrerungdom. Øia forklarte dette med ikke- vestlig ungdommers religiøse tilknytning til islam (Øya 1993[5]). Til tross for at ikke-vestlig innvandrerungdom begikk færrest kriminelle handlinger, rapporterte de like ofte som de andre ungdommene å ha blitt kontrollert av politiet for noe galt de hadde gjort. Dette kan tas til fordel for kontrollhypotesen, da det kan synes som de ikke-vestlige ungdommene ble kontrollert like mye som all annen ungdom til tross for at de begikk langt færre kriminelle handlinger.

Det kan se ut som det går mot en polarisering blant innvandrerungdom, der det store flertallet er mer lovlydig enn annen ungdom, mens et lite mindretall beveger seg i andre ytterkant og er svært kriminelt belastet (Øya, 1993). Når man skal forklare dette mindretallets kriminalitet, er det mange som tyr til kulturforklaringer. Kanskje vi overser mye av løsningen på gjengkriminaliteten hvis vi kun ser "kultur" når vi står ovenfor en farget gjeng, og overser vanlige sosiologiske subkulturelle forklaringer som kunne gitt oss mer innsikt og forståelse for det fenomenet vi står ovenfor.

Fattigfolk stjeler

-Deprivasjonshypotesen

Unni Wikan betegner innvandrere som den nye norske underklassen (Wikan 1995). En levekårsundersøkelse fra 1998 utført blant ikke vestlige innvandrere viser at denne gruppen har lavere utdanning, mer arbeidsledighet (selv blant de med høy utdanning), lavere inntekt, er mer ensomme og lider oftere av nervøse lidelser enn resten av befolkningen (Blom 1998[6]). Når man ut fra kriminologisk forskning vet at det med dårlige levekår ofte følger tradisjonell kriminalitet kan en marginalisert tilværelse i det norske samfunnet være en mulig forklaring på at noen innvandrergrupper begår mer kriminalitet enn resten av befolkningen. Falck mener at en forklaring på at enkelte befolkningsgrupper av utenlandsk statsborgere er overrepresentert i kriminalstatistikken kan være en deres vanskelige livsvilkår i Norge (Falck 1992[7]). Det er likevel viktig å påpeke at dårlige levekår ikke predikerer kriminalitet på individnivå. Det må understrekes at til tross for mange innvandrergruppes dårlige levekår, begår få av dem kriminalitet. For eksempel viser gahnesere i Oslo svært lav kriminalitetsfrekvens selv om de sammenlignet med andre ikkevestlige innvandrere har svært dårlige levekår. Mahama Audu mener at noe av forklaringen kan ligge i at det tette sosiale nettverket mellom gahnesere i Oslo oppveier for deres en marginaliserte tilværelse (Audu 1999[8]).

Pass deg for unge menn fra byen

Avslutningsvis er det fristende å stille spørsmålstegn ved hvorfor det er så stor interesse i den offentlige debatten for problemstillingen innvandrere og kriminalitet. Innvandrerne stod i 1998 for kun 8% av den registerte kriminaliteten. Ingen statistiske undersøkelser viser så store forskjeller i kriminalitetsfrekvens mellom innvandrere og resten av befolkningen at det har noen kriminalpolitisk betydning. De store forskjellene i kriminalitet finner man mellom menn og kvinner, mellom unge og gamle, mellom by og land og mellom sosiale klasser. I 1998 var 83% av de antatte gjerningspersonene menn, hovedtyngden var mellom 21 og 29 år og 14% av dem bodde i Oslo. Ut fra dette blir det tydelig at hvis man er interessert i å forstå det norske kriminalitetsbildet har det lite hensikt å fokusere på innvandreres kriminalitet. En mer relevant problemstilling ville vært hvorfor unge menn i byen begår kriminalitet - hva slags kultur har de?

1 Statistisk sentralbyrå definerer innvandrer som en person hvor både foreldre og besteforeldre er født utenfor Norge (altså første og annengenerasjons innvandrere). Per 1. januar 1999 utgjorde innvandrerbefolkningen ca 6% av befolkningen i Norge. Jeg velger i denne artikkelen å bruke begrepet nordmenn om de som ikke tilhører innvandrerbefolkningen. Det er likevel viktig å understreke at nesten halvparten av innvandrerbefolkningen har norsk statsborgerskap.

2 Hustad, Arnt Even (1999): Begår innvandrere mer kriminalitet enn andre?" I: Samfunnspeilet 3/99 Tidskrift for levekår og livsstil. Statitstisk sentralbyrå, Oslo.

3 Wikan, Unni (1995): Mot en ny norsk underklasse. Innvandrere, kultur og integrasjon. Oslo. Gyldendal norske forlag.

4 Giertsen, Hedda (1990): Egne og andres standarder. Utlendingers møte med politi og rettsvesen – erfaringer og fortåelsesmåter. Oslo : Institutt for kriminologi og strafferett, Universitetet i Oslo. (KS-serien nr. 1-90)

5 Øya, Tormod (1993): Mellom moskè og McDonald`s. Ung og innvandrer i Oslo. Oslo UNGfork. (Rapport 1/93).

6 Blom, Svein (1998): Levekår blant ikke-vestlig innvandrere i Norge. Oslo, Statistisk sentralbyrå. (Rapport 98/16)

7 Falck, Sturla (1992): Utlendinger og kriminalitet. En analyse av forholdet mellom straffede norske og utenlandske statsborgere. Oslo. Barnevernets utviklingssenter. (Rapportserie 2)

ECRI-rapport – Norge slaktes

Problemer med rasisme og diskriminering, stor velgeroppslutning til populistisk parti som bruker rasistiske formuleringer, og manglende bruk av antidiskriminerende lovverk – dette er bare smakebiter på hva som kommer frem av kritikk mot Norge i en ny rapport fra EU-organet ECRI.

Besøk og analyse

Den europeiske kommisjonen mot rasisme og intoleranse (ECRI) leverte sin første rapport om situasjonen i Norge januar 1997. Kommisjonen er et av Europarådets organer og består av uavhengige medlemmer. Dens formål er å bekjempe rasisme, fremmedfrykt, antisemittisme og intoleranse på all-europeisk nivå og med utgangspunkt i beskyttelsen av menneskerettighetene. Det som gjør ECRI interessant er måten den jobber på; nemlig ved å besøke de enkelte land for å analysere rasisme og intoleranse, for så å komme med forslag om hvordan de påviste problemer kan takles. Det er ingen tvil om at Norge har sine svin på skogen.

Mangel på oppfølging av lovverket

Den andre rapporten slår fast at den norske straffeloven har flere bestemmelser som gjelder rasistiske trakkaseringer, krenkelser og diskriminering i forskjellige former, men at bruken og oppfølgingen av de enkelte lover er svært mangelfull. Blant annet pekes det på at bruken av artikkel 135a, den såkalte rasismeparagrafen, er problematisk. Domstolene har ofte tolket 135a i lys av Grunnlovens paragraf 100, som garanterer trykke- og talefrihet. I perioden 1981 til 1993 ble det ikke felt noen dom for spredning av rasehat. De senere årene har noen få saker endt med dom. ECRI tar også opp mangelen på det å se enkelte lovparagrafer i sammenheng, og som eksempel brukes artikkel 330 som forbyr etablering av eller deltakelse i en kriminell organisasjon. Lest i sammneheng med 135a kan denne artikkelen brukes til å bekjempe organisert rasisme, selv om det fram til nå aldri har vært brukt til dette formål. Allerede i sin første rapport tok ECRI opp problemet med små rasistiske grupper, og hvordan man, via et allerede eksisterende lovverk kan kontrollere disse. Videre understrekes det at å innføre et enkelt korpus med antidiskriminerende lovgivning som dekker diskriminering på alle livets områder og å sørge for effektiv bruk av dette, har vist seg verdifullt i mange land.

Innvandrere, flyktninger og asylsøkere

Rapporten slår fast at den norske innvandringsstoppen fungerer effektivt, og at det kun er mennesker med retten til familiegjenforening, dyktige fagarbeidere, personer fra EØS, og enkelte flyktninger og asylsøkere som slipper inn. ECRI uttrykker blant annet en spesiell bekymring over rapporter om at utenlandske kvinner som er blitt mishandlet av sine norske ektemenn, risikerer å bli deportert hvis de går til skilsmisse. Den samme bekymringen gjelder det faktum at asylsøkere som ikke kan legge frem identitetspapirer, eller som anses for å ville unngå å bli kastet ut av landet, opptil ett år kan bli holdt i forvaring. ECRI understreker at asylsøkere ikke skal behandles som kriminelle selv om deres krav ikke betraktes som gyldige av myndighetene.

Utdanning og sysselsetting

Også den norske utdanningssektor får sitt pass påskrevet. Selv om "Mønsterplanen for grunnskolen i Norge" legger opp til kulturelt mangfold, og skolene har fått pålegg om å motvirke diskriminerende holdninger – pekes det på det faktum at lærere får ingen, eller mangelfull opplæring i menneskerettigheter og i spørsmål som gjelder rasisme og diskriminering. ECRI oppfordrer til at slike emner innføres på lærerskolene.

Også i arbeidslivet står flyktninger og innvandrere overfor diskriminering. Til tross for en generell lav arbeidsløshet, opplever innvandrere og flyktninger, særlig fra land i den tredje verden, et misforhold mellom sine kvalifikasjoner og de faktiske muligheter for å få en jobb. Spesielt påpekes det at Norge ligger langt etter når det gjelder å anerkjenne utdanning og faglig erfaring fra de samme land.

Media

Rapporten peker også på ubalansen i medier som rapporterer om spørsmål knyttet til rasisme og intoleranse. Nyheter om rasistiske grupper får en mediedekning som ikke står i forhold til deres størrelse, mens rapporter om innvandrere for det meste kommer i saker knyttet til kriminalitet. ECRI oppmuntrer til at mediene følger de etiske regler som finnes vedrørende spørsmål om rasisme og intoleranse.

Fremskrittspartiet

Denne EU-kommisjonen finner det også på sin plass å kommentere Fremskrittspartiet. For eksempel er kommisjonene bekymret for bruken av argumenter som gjør personer med innvandrer- og flyktningebakgrunn til syndebukker i argumnetasjon fra det politiske sentrum. Rapporten fremholder at Fremskrittspartiet bruker rasistiske formuleringer både mot personer med innvandrer- og flyktningebakgrunn, og mot minoritetsgrupper som for eksempel samer, i det partiet argumenterer med at likebehandling ikke skal bety særbehandling. ECRI oppfordrer politikere til å reagere klart og offentlig mot bruken av slike formuleringer. Kommisjonen spør seg også om ikke bruken av strengere tiltak, som for eksempel en mer aktiv bruk av de rettslige mulighetene mot rasistisk propaganda og oppfordring til rasehat, ville være på sin plass.

Avslutningsvis tar rapporten opp at det blant det brede lag av befolkningen synes å være en viss mangel på evne til å godta at det kan finnes en norsk identitet som omfatter personer av forskjellig etnisk eller religiøs opprinnelse, selv om mange av de personene som ikke har norsk bakgrunn, er født og oppvokst i landet. ECRI er av den oppfatning at en økt bevissthet om Norge som samfunn hvor forskjellige typer identitet kan knyttes til den tradisjonelle norske identiteten, ville bidra til at alle medlemmer av det norske samfunn blir i stand til å nyte godt av virkelig likhet på alle livets områder.

Det du har lest til nå er kun en liten del av denne rapporten.

Ønsker du mer informasjon – finner du rapporten (på norsk) i sin helhet på SOS Rasismes hjemmeside på Internett,

Ingen framtid for ”Fremtid” og Nazionalalliansen!

20. desember i fjor gikk SOS Rasisme ut med en pressemelding som fortalte om Norsk Grafisk Forbunds (NGF) initiativ til å nekte Nazionalalliansen (NA) å trykke sitt medlemsblad ”Fremtid”. NGF uttalte: ”Vi vil be tillitsvalgte i alle våre bedrifter som kan være aktuelle leverandører av trykksaker til disse organisasjonene om å ta kontakt med ledelsen i bedriften for å få disse til å ta klare standpunkter mot produksjon av denne typen trykksaker. Det er trykkefrihet i dette landet, men det er ikke trykkeplikt. (Minner om de fire største avisene i Sveriges klare holdninger mot denne type ideologier.) Nazionalalliansen har allerede forsøkt å få trykt sin nye avis, men hittil har det ikke lykkes da de bedriftene som er forespurt har takket nei.” Noe har forandret seg siden den gang.

Nazionalalliansens debattside – et mekka for grove rasistiske og nazistiske budskap, samt reklame for en rekke nazistiske hjemmesider.

”Fremtid” har blitt trykket

Nazionalalliansen har nå faktisk fått trykt opp første nummer av hatpropagandaen sin. Etter det SOS Rasisme har erfart er det trykkeriet Gran Trykkeri på Hadeland som har takket ja til oppdraget. Dette firmaet hadde visstnok ikke kapasitet til å fysisk trykke propagandaen, så de fikk Reprografisk Industri på Ensjø i Oslo til å fullføre oppdraget. Hvorvidt Reprografisk Industri hadde noen som helst kjennskap til innholdet i propagandaavisa vites ikke. SOS Rasisme har tatt kontakt med Reprografisk Industri for å få dem til å la være å trykke bladet i framtiden. Resultatet av vår oppfordring er ikke kjent ennå. Nazionalalliansen (NA) er som mange av våre lesere er kjent med, et nytt forsøk på å skape et ”nasjonalistisk” samlingsparti. De erklærer selv at de består av hele eller deler av organisasjonene Forente Nazionalister, Hvit Valgallianse, Hvit Ungdom, Fedrelandspartiet (FLP), ”Folkebevegelsen” Mot Innvandring (FMI) og Norge Mot Innvandring (NMI).

Forente Nazionalister (FoNa)

Forente Nazionalister ble startet i 1996 i Telemark, og sentrale folk her var Kjell Tore Vogsland (som, før landsmøtet i august, var leder av NA), Tommy Svendsberget (som uttalte at ”forskjellen mellom oss og nazister er som forskjellen på Prince og Prince mild”) og 2 personer fra nazigruppa Zorn 88 (”88” = H.H. = Heil Hitler). FoNa tok opp i seg medlemmer fra FLP, Hvit Valgallianse, Norges Patriotiske Enhetsparti, Zorn 88, FMI, Den Norske Forening, Skien Nasjonal Samling, FrP og den nazistiske terrorgruppa Viking. Ved lanseringen av FoNa’s nettsider var overskriften ”Må vi ty til terrorisme for å bli tatt på alvor?” med et solkors og en maskert person med gevær. På nettsidene florerte også symbolet til den nazistiske ”kommando” gruppa Combat 18 (”18” = A.H. = Adolf Hitler). Medlemmene i FoNa var langt fra redde for å bli satt i sammenheng med nazisme og hadde en utstrakt bruk av nazisymboler.

Hvit Valgallianse (HV) og Hvit Ungdom

Navnet sier vel egentlig alt. Tidligere ledet av rasismedømte Jack Erik Kjuus. HV kom som et resultat av ”utvikling” i Stopp Innvandringen, hvor Kjuus også var leder. Jack Erik Kjuus var mannen som stod for finansieringen av nazireiret Aker Kulturverksted. Da politiet hadde razzia på ”verkstedet”, ble det oppdaget at det var noe helt annet enn rosemaling og leikaring som ble bedrevet her. Politiet beslagla nemlig en mengde våpen på stedet. HV var partiet som hadde den smakløse parolen ”Steriliser eller repatrier!” som spilte på at alle som ikke kunne bevise sin ”norskhet” skulle steriliseres eller sendes ut av landet.

Fedrelandspartiet (FLP)

FLP ble stiftet i 1990 og initiativtaker var Harald Trefall. Andre sentrale personer var Bjarne Pettersen, Andreas Utnewang, Jan Bjørnflaten og Arnljot Moseng. Pettersen satt i 1985 i varetekt, mistenkt for sprengningen av Televerkets hemmelige bunkers i Frognerparken i Oslo (Pettersen har hatt nær forbindelse med Petter Kristian Kyvik som har en egen forkjærlighet for bomber på 1. mai.). Utnewang er medlem av Viking. Bjørnflaten mintes 50-årsdagen for Quislings henrettelse på hans grav og er kjent for å ha hatt et bilde av Hitler på gutterommet. Arnljot Moseng var leder i ungdomsavdelingen og samtidig medlem i Norsk Skinheads Aksjon og Norges Nasjonalistiske Bevegelse. Den kjente og rabiate gammelrasisten Vivi Krogh meldte seg ut av FLP i protest mot det hun karakteriserte som et nazikupp i partiet. FLP har annonsert i det nazistiske Fritt Forum/Norsk Blad. I 1991 hadde FLP Arne Myrdal som listetopp i Oslo.

”Folke”bevegelsen Mot Innvandring (FMI)

FMI ble i en årrekke ledet av Arne Myrdal, som blant annet er kjent for planleggingen av et bombeattentat mot et asylmottak på Tromøya utenfor Arendal. Myrdal framstår som en paranoid bråkmaker som blant mer kuriøse krumspring også ble ekskludert av Norsk Kennelforbund – ironisk nok for raseblanding. FMI stod som kjent for torgmøtene som bl.a førte til en av Norges flotteste markeringer: 12.000 mennesker med ryggen mot Myrdal på Youngstorget i Oslo.

Norge Mot Innvandring (NMI)

Etter at Myrdal ble kastet ut av FMI var tiden moden for en ny organisasjon. Denne gang ble den kalt Norge Mot Innvandring, og i 1992, etter et fengselsopphold, lovet Myrdal ”mer action” i en ny, todelt, voldelig linje. Dette var nok sannsynligvis for å rekruttere flere unge gutter. NMI var organisasjonen som ønsket et ”Landssvikerregister” over utlendinger, antirasister og andre politiske opposisjonelle. Myrdal har også pleiet bånd til bombe-Kyvik.

Stiller til valg i 2001?

Denne forsamlingen av marginale partier og organisasjoner utgjør altså Nazionalalliansen som vil stille til valg i 2001. Gjengen ledes av Kjell Tore Vogsland som er ”Fremtid”s første ”profil”. Vogsland, en 38-årig skogbruker fra Drangedal, var en av de fem personene som ble arrestert av Politiets Overvåkningstjeneste (POT) på grunn av attentatplaner mot politikere og plan for frigjøringen av nazistene Tom Kimmo Eiternes og drapsdømte ”Greven” Varg Vikernes. Han har politisk erfaring gjennom Fremskrittspartiet, FMI, FLP, FoNa og har sittet i redaksjonen til nazibladet Fritt Forum/Norsk Blad. Vogsland sa selv at det var usikkert om han ville være leder etter NAs landsmøte i mai, han vil derimot ikke opplyse hvor mange medlemmer NA har. Våre lesere kan selv vurdere hvorfor…

Nazionalalliansen og ”Norsk Folkeparti” inngår ekteskap

Nazionalalliansen har i følge eget utsagn avholdt sitt landsmøte søndag 20. august. Der ble det vedtatt at Nazionalalliansen skulle slå seg sammen med ”Norsk Folkeparti”. Ny leder i det brungrumsete partiet ble Oddbjørn Jonstad, som ble for grov og rasistisk selv for ”Fremskritts”partiet, og derved ekskludert.

På ”NFP”s stiftelsesmøte tok Jonstad, ifølge nettstedet NaziWatch, initiativet til en diskusjon om hvorvidt det burdes initieres en ”bygerilja” som skulle bekjempe antirasister med vold. ”NFP” har forøvrig som første punkt i deres ”Grunnleggende prinsipper for norsk innvandringspolitikk” løgnaktig og historieløst, slått fast at ”Norge er ikke, og har aldri vært et innvandrerland.”

”Fremtid”

Første nummer av ”Fremtid” inneholder intervjuer av, foruten Vogsland, Kenneth Hartmann som er første nestleder av NA, og med bakgrunn i Stopp Innvandringen og FLP, Tore Pettersen, med samme bakgrunn (nestleder i FLP) og en artikkel signert rasismedømte Kjuus. Også ”Norsk Ungdom” leder Eivind Søvik fra Haugesund, som tidligere hadde tilknytning til Hvit Ungdom, får spalteplass for å fortelle omverdenen om Nazionalalliansens ”fortreffelighet”. Det fortelles grove løgner om den ”voldsomme asylinnvandringen” til Norge samtidig som skrekkbildet av voldelige ungdomsgjenger blåses opp til det ugjenkjennelige. NAs Vogsland kan fortelle om sine helter Jean Marie Le Pen i Frankrike og Jörg Haider i Østerrike, og det er ikke tvil om at Nazionalalliansen kommer til å prøve samme spor som dem – hvis de får sjansen. Under et dekke av tilsynelatende anstendige mennesker ligger nazibåndene der som delvis skjulte sår.

Nazionalalliansen skal sprenges!

Det er vår oppgave å pirke hardt og lenge i disse sårene, så vi kan gjøre det åpenlyst for alle i Norge at Nazionalalliansen ikke er et demokratisk parti, og ikke heller et nasjonalistisk parti, men et parti som består av mennesker som ikke synes nazisme er så ille. Leser man debattsidene til NA (anbefales IKKE!) vil man se at vi her opererer med rein og skjær rasisme som tar opp i seg grov hets mot jøder og andre grupper av mennesker. Debattsidenes deltakere har til og med gått så langt som til å drapstrue Røde Kors medarbeidere fordi SOS Rasisme leide konferansesal av Røde Kors i september i fjor. (Dette ble siden slettet av nettredaktøren av frykt for anmeldelser.) Vi i SOS Rasisme kommer aldri til å sitte å se på at Nazionalalliansen eller noen liknende rasistbevegelse skal få fotfeste i Norge. Derfor kommer vi til å jobbe intensivt for å hindre dem i å få gitt ut flere nummer av hatpropagandaen sin. Nazionalalliansen mener mye om mye. Det er deres strategi. Likevel kommer vi ikke bort i fra at dette partiet er bygd opp på én felles parole. Parolen om den hvite ”rases” seier over ”undermennskene”. Derfor har ikke dette partiet livets rett! Det skal en samlet antirasistisk bevegelse sørge for, gjennom å aktivt eksponere det som det det er: en forsamling nazister!

Skuleelevar: sjå her!

Vervekampanje i haust.

Når du les dette har me som jobbar sentralt i SOS Rasisme sendt ut brev til alle vidaregåande skular i Noreg – 675 i alt. Føremålet med dette er å fortsette den massive skulekampanja vår, som og vert sett i gong hausten 1999. SOS Rasisme gjev fleire moglegheiter til å involvere antirasisme meir i skulen; me gjev tilbod om foredrag om rasisme på skulen, å erklære skulen antirasistisk sone, og å melde elevane på skulen kollektivt inn i SOS Rasisme. Det er ofte ein god ide å kombinera kollektivt medlemskap med foredrag, for at flest moglege elevar skal få vite korleis SOS Rasisme jobbar, og kvifor nettopp dei burde bli medlem. Medlemsskapet er sjølvsagt valfritt; kollektivt medlemsskap tyder berre at ei mengde menneske melder seg inn samtidig.

Brevet som vert sendt er stila til elevråda på skulen, og røynsler frå i fjor viste at elevråda rundt om i landet er veldig interessert i desse tilboda. Mange medlemmer i SOS Rasisme i år er medlemmer som eit resultat av ein slik ververunde på nettopp deira skule. Skolekampanjen er frå vår side tenkt å være så fleksibel som mogleg. Det vil seie at me i stor grad lar skulane sjølv avgjøre korleis kampanja skal legges opp. Me har fått eit klårt inntrykk av at dei skulane som vert vitja var godt nøgde med dei tilboda dei fekk.

Skulekampanja som vart starta i 1999, ble dessverre sett i gong noko seint. Dette førte diverre til at nokre av skulane ikkje kunne bli vitja. I år satsar me tidlegare, og me satsar på at me skal kunne klara å vitja alle skular som er interessert i noko frå oss.

Det som er svært viktig, er at du som går på ein vidaregåande skule tek kontakt med elevrådet ditt for å seie at dette synes du høyres ut som ein kjempeide. Mange elevråd har mykje å gjere, i tillegg til vanleg skulearbeid, og kanskje er det nettopp du som syter for at skulen din får besøk av oss.

Skulle skulen din ikkje ha fått brevet frå oss, så kontakt Ketil på telefon 22 35 00 56, faks 22 35 00 57 eller på e-post; sos-au@online.no, så skal me senda et brev med ein gong. Så, ikkje nøl, ta kontakt med elevrådet ditt nå!

Vi kjemper på mange språk den samme harde, skånselsløse, offertunge kamp, og denne kamp er ennå ikke slutt.

Utryddelsen av nazismen og røttene til den er vår parole. Å bygge opp en ny verden i fred og frihet er vårt mål. Det skylder vi våre myrdede kamerater og deres familier.

(Buchenwaldfangenes ed, april 1945)

19. august 2000: 15000 mennesker samles på Youngstorget
Den bredeste markeringen mot nazismen i Norge etter 1945

Hess-marsjen som ble avslått tre ganger

Avslagene

Som kjent fikk Boot Boys (BB) avslag på sine søknader om å arrangere en marsj til minne om krigsforbryteren Rudolf Hess.

Her er forløpet:

Første gang søkte BB om å få marsjere fra Oslo S. til Youngstorget. Da det ble klart at Youngstorget var opptatt, endret de sin søknad til å i stedet marsjere ved Stortinget og Nationaltheatret. Søknaden ble avslått med bakgrunn i at nazimarsjen ville komme i konflikt med et annet arrangement som skulle foregå ved rådhuset i Oslo samme dag.

Nazistene prøvde seg igjen med å søke om å ende marsjen sin ved den israelske ambassaden. Denne søknaden ble avslått med bakgrunn i §135a, rasismeparagrafen som slår fast: "Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes den som ved uttalelse eller annen meddelelse som framsettes offentlig eller på annen måte spres blant almennheten, truer, forhåner eller utsetter for hat, forfølgelse eller ringeakt en person eller en gruppe av personer på grunn av deres trosbekjennelse, rase, hudfarge eller nasjonale eller etniske opprinnelse."

Tredje og siste søknad fra nazistene gikk ut på å marsjere fra Grønlands Torg til politihuset. Dette er en kort rute som går gjennom en av Oslos mest markante "innvandrerbydeler". Politiet avslo denne søknaden med den begrunnelsen at det med de varslede motdemonstrasjonene ville innebære en omfattende forstyrrelse av ro, orden og den lovlige ferdsel i strøket. Politiet la særlig vekt på faren for at uskyldige tredjepersoner skulle bli skadd eller lide annen overlast.

SOS Rasisme mener:

Politiet skulle avslått samtlige søknader med bakgrunn i §135a, rasismeparagrafen. I den situasjon nazistene marsjerer med sine hatrop, hatsymboler, til ære for en mann som sammen med resten av Nazi-Tyskland ledelse har ansvaret for millioner menneskers død; truer de, forhåner de og utsetter de for hat, forfølgelse og ringeakt store grupper av mennesker.

Rudolf Hess

Født 1894 i Alexandria, Egypt. Hess kom fra en rik familie og ble opptatt på handelsskole i Sveits 17 år gammel. Forretningslivet interesserte ham ikke noe særlig, og da første verdenskrig brøt ut meldte han seg frivillig til krigstjeneste. Da krigen endte, skrev den da 24-årige Hess seg inn ved Universitetet i München for å lese historie, statsøkonomi, politikk og geopolitikk. Hess var veldig opptatt av Tysklands posisjon i etterkrigsårene. Han var forbitret på fattigdommen og den innbilte urett Tyskland var utsatt for. Hess var ivrig opptatt med å spre antisemittiske skrifter og slåss i ølhallene sammen med forskjellige væpnede bander han sluttet seg til. I 1920 besøkte han et møte arrangert av nazipartiet, og han meldte seg inn og beseglet med dette sin skjebne som en av Hitlers mest trofaste løpegutter. Hess ble Hitlers privatsekretær i 1925 og sjef for nazipartiets politiske avdeling i 1932. I 1933 ble Hess Hitlers stedfortreder og samme år også riksminister. Ved krigsutbruddet ble Hess utnevnt til Hitlers etterfølger nest etter Göring. Noen år senere, nærmere bestemt 10 mai 1941 kom han alene i et fly til Skottland fra Augsburg ved München, og ble internert som krigsfange, hvor han ble resten av krigen. Hensikten med reisen var å forsøke å få i stand en forsoning med Storbritannia før angrepet på Sovjet. Ingen andre visste om denne turen, Hess visste at Hitler aldri ville ha tillatt et slikt stunt. Hess på sin side, var overbevist om at en slik form for diplomati ville fungere. Han tok selvfølgelig feil. Hitler dikterte selv en erklæring som skulle sendes ut gjennom det enorme tyske propagandaapparat, at Hess faktisk var sinnsyk. BBC på sin side sendte ut en melding i sine tyske sendinger om at Hess var i England, at han hadde flyktet fordi han så hvor Hitler ledet Tyskland. 10. oktober 1945, da Hess kom til fengselet i Nürnberg fikk han helt uventet plutselig store problemer med hukommelsen. Hess ble da likevel tiltalt som krigsforbryter i Nürnberg og dømt til livsvarig fengsel i oktober 1946. Han begikk selvmord i Spandau-fengselet 17. august 1987, 93 år gammel.

Hess' avsluttende ord ved Nürnberg-prosessen var: "Jeg er lykkelig for å ha gjort min plikt mot mitt folk, min plikt som tysker, som nasjonalsosialist, og en lojal samarbeider med Der Führer. Jeg angrer intet."

Dette er Boot Boys

Det ble ingen nazimarsj i Oslo lørdag 19. august. I stedet valgte nazistene å stable seg på beina i ca 15 minutter i Askim. Antallet det ble meldt om varierte fra 30 til 50 personer. Det vi vet, var at det var både svenske og danske nazister med på arrangementet. Dette betyr at det er logisk å trekke den slutning at Boot Boys (BB) klarte å få ca 20 norske nazister mobilisert.Hvem er så disse BB? Her er historien om de første årene:

BB startet i 1987, og var da, som nå, en liten vennegjeng med øl, musikk og ekstremt rasistiske holdninger. Gruppen var ikke spesielt opptatt av ideologi og politikk. De uttalte faktisk at dette syntes de var kjedelig. Likevel er de såpass ideologiske at de nærmest tilber alt som har med Hitler og nazismen å gjøre. Deres baseområde var Hokksund utenfor Drammen, og ble ledet av Ole Krogstad, som i 1986 ble dømt til ti måneders fengsel for tilgrising av den jødiske synagogen i Oslo, sprengning av døren til innvandrerkontoret, anskaffelse av dynamitt og ulovlig besittelse av våpen. Jan "Pip" Holthe, som forøvrig kom hjem fra "Norsk Front"s landsmøte i Haugesund med 33 dynamittgubber, var også en sentral person i miljøet. Det var "Pip" som stolt kunne legge fram planene om "Hvit Arisk Motstand" (HAM), en blåkopi av organisasjonen ved samme navn i Sverige (VAM), som er kjent fra drap, bankran, våpentyverier m.m. I 1991 ble HAM tatt med buksa nede, da deres planer om brenning av Jo Benkows hytte, bombing av Blitz-huset og en rekke andre terroraksjoner ble avslørt.

BB kom først virkelig i søkelyset etter slaget i Brummunddal høsten 91, hvor de opererte som Arne Myrdals livvakter og stod i front for angrepene mot folk i nærheten.

Nazigruppen Zorn 88 (se artikkel om Nazionalalliansen) uttrykte stor støtte til BB, mens Krogstad på sin side ga uttrykk for at det "er for mye prat i disse andre gruppene" [Zorn 88]

BB har også en historie med internasjonale kontakter, både i England, Sverige og Danmark. Bl.a. skjulte Krogstad VAM-leder Klas Lund hjemme hos seg selv da Lund var ettersøkt av svensk politi. BBs forsøk på å besøke drikkevenner i England ble effektivt stoppet av engelse myndigheter som resolutt gav dem en returbillett og håndjern.

I november 1991, noen dager før Arne Myrdals "folkemøte", marsjerte 30 "støvlegutter" gjennom Oslo City mens de ropte "Sieg Heil!". Deretter tok de turen til Gamlebyen for å banke opp blitzere. De ble jaget vekk derfra. Johnny Olsen, kjent fra to drap, kom seg unna ved å (som vanlig, får vi si) true en taxisjåfør med kniv. Olsen ble senere tatt av svensk politi på grensen med skarpladde våpen, og fikk tre måneders fengsel og ti års utvisning fra Sverige.

Påsken 1993 marsjerte ca 30 "støvlegutter" gjennom Hønefoss, utstyrt med slagvåpen og solkorsflagg. På sin ferd sprayet de på husvegger og ropte slagord. Politiet beslagla samme dag en ladd pistol hos en av de kvinnelige deltakerne.

Boot Boys Oslo

Personen som skrev under på BBs første søknad om demonstrasjonstillatelse var Petter Gundersen fra Oppsal i Oslo. Han er for tiden bosatt på Vinterbro. Gundersen deltok i 1995 i "Viking"s mislykkede forsøk på å kuppe Fremskrittspartiets Ungdom (FpU). Han ble ekskludert fra FpU etter å ha blitt arrestert som deltaker på en nazifest hvor Johnny Olsen skjøt mot demonstranter 17. mai 1996

Guttene som hadde møte med Oslopolitiet var Terje Sjølie og Werner Holm. Sjølie er for tiden tiltalt for å ha skutt tidligere "Viking"leder Eirik Ragnar "Mikro" Solheim fire ganger i brystet under et internt oppgjør om penger og våpen i Nittedal i november 98. Sjølie er blant dem som blir nektet adgang til Vålerengas kamper. Werner Holm har vært innbalndet i flere, til dels grove, voldssaker. Han skal møte for retten tiltalt for å ha deltatt i et overfall hvor en tilfeldig innvandrer ble knivstukket i februar 98. Innvandreren satt igjen med ei punktert lunge.

BB Oslo stod, for ikke lenge siden, bak tilgrisingen av gravkapellet på den jødiske gravlunden i Oslo. De antijødiske slagordene ble signert med "BB Oslo".

- Informasjon er hentet bl.a. fra Henrik Lundes bok, "Aller Ytterst" (1993), som kan kjøpes fra SOS Rasismes materiellager.

15.000 mot nazismen i Oslo

9. august 2000 framstår fra nå av som en historisk dato. Denne dagen var startskuddet for det nettverket av organisasjoner som i fellesskap arrangerte en av de største massemønstringene mot nazisme i Norge siden krigen. 12 organisasjoner var representert på møtet som førte fram til hele 134 organisasjoner og opp i mot 15 000 mennesker på Youngstorget 19. august. Budskapet var krystallklart: Stopp nazistene!

Youngstorget var fyllt av mennesker som ønsket å markere sin avsky mot nazistenes planlagte hylning av krigsforbryteren Rudolf Hess.

Foto side 13 og 15: Karoline Reium

I anledning den tillyste nazimarsjen for nazilederen Rudolf Hess' dødsdag markerte ca. 15.000 mennesker sin avsky mot nazismen på en folkefest arrangert av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra: SOS Rasisme, Human Etisk Forbund, Oslo bispedømmeråd, LO Oslo og Antirasistisk Senter den 19 august i år. Til tross for at nazistene fikk gjennomført sin nazimarsj, er dette en stor seier for den antinazistiske kampen, men seieren hadde vært større hvis nazimarsjen hadde blitt stoppet.

Hvorfor demonstrere mot en så liten nazi-gjeng?

Det kan virke litt rart at en så liten gjeng med teite nazister får så stor oppmerksomhet, og at hele 15.000 mennesker demonstrerer mot 30 nazister. Mange innvender at de da får nettopp "den oppmerksomhet de vil ha". - Vi tror dette er helt feil. Personlig vil jeg tippe at nazistene er langt fra fornøyd med deres markeringsdag for Rudolf Hess. Riktignok fikk de avholdt sin demonstrasjon, men pga. trusselen om at motdemonstranter ville stoppe marsjen, har de blitt nødt til å holde en lav profil rundt den planlagte marsjen, og dermed ikke fått med seg så mange som de kanskje ellers ville gjort. -At politiet også senere på kvelden avbrøt en fest nazistene hadde i et grendehus i Bjørndalen på Søndre Nordstrand i Oslo, bidrog nok heller ikke til å høyne stemningen for nazistene.

Men for oss er det forsåvidt ikke så viktig hva nazistene tenker. Det viktigste er hva som blir resultatet på sikt av våre handlinger. Å hindre en hver form for naziaktivitet fører til at vi ikke gir nazistene fred til å rekrutere, og til å bygge opp en slagkraftig organisasjon.

En helserisiko

Videre er det slik at selv om nazistene i Norge ikke er mange, utgjør de allikevel en ikke ubetydelige helserisiko for farga personer, antirasister, homofile og enkelte andre grupper nazistene ikke liker. I Sverige, hvor de har hatt en langt mer unnfallende holdning til nazistene enn i Norge har de klart å bygge opp langt større og farligere organisasjoner enn i Norge. -Her har også flere mennesker blitt drept som følge av deres aktiviteter.

Ytringsfrihet for nazister er hverken naturlig eller rimelig

I utgangspunktet da menneskene levde i ursamfunnet som jegere og samlere, var det full ytringsfrihet, i betydning av at dette ikke var noen begrensning på frie ytringer. Dette er ikke det samme som at en kunne si hva som helst. -Sosiale regler og sanksjoner fra vennene i stammen regulerte i hvor stor grad en kunne komme med krenkende og støtende kommentarer til andre i stammen.

Nazismen er ikke frie, men ufrie ytringer. -De er ytringer som undertrykker, forhåner og mobber. Når vi derfor går mot ytringsfrihet for nazister, så er dette ikke en begrensning av ytringsfriheten, men en begrensning av undertrykking og ufrihet.

Norge og nazismen

Da nazismen fikk vind i seilene på 30-tallet, ble den i Norge i motsetning til mange andre land i Europa ikke akseptert. -Nazistene ble bokstavelig talt kjeppjaget når de forsøkte å ha torgmøter og annen organisering.

I motsetning til i mange andre land i Europa, som ikke konsekvent nok har nektet nazistiske aktiviteter etter krigen, har vi i Norge fortsatt denne tradisjonen, men i mange år har det beklageligvis vært utført av en relativt liten gruppe mennesker. -I kjølvannet av at det nå snart daglig blir drept mennesker av nazister i Europa, våkner forståelsen blant stadig flere for at nazistisk aktivitet ikke under noen omstendighet kan tolereres. Denne holdningsendringa til nazistisk aktivitet startet først og fremst i 1991, hvor først 4000 mennesker vendte daværende leder for Norge Mot Innvandring (NMI) Arne Myrdal ryggen, og hvor seinere 10.000 mennesker vendte ham ryggen på Youngstorget samme år.

Det er derfor en stor seier for den antinazistiske kampen at 15.000 mennesker demonstrerte mot nazismen, hvorav svært mange også bar håndplakater om å forby nazistisk organisering, og håndplakater for å styrke §135A (rasismeparagrafen).

Politiet grep ikke inn da nazistene marsjerte i Askim. De 35 nazistene marsjerte i 10-15 minutter før de stakk av i biler.
9 av disse ble arrestert, fordi de kjørte i stjålne biler. 6 av disse ble løslatt i løpet av kvelden. De tre siste ble løslatt søndag ettermiddag, etter avhør.
Fire personer ble tatt når festen lørdag kveld ble stormet, disse ble sjekket for identitet, før de ble sluppet fri.

Joe S. Hill rapporterer

Det har kommet vårt utrettelige orakel for øre at en viss "eks"nazist (etter eget utsagn, red. anm.) har gjort sitt inntog i hotellbransjen på sørvestlandet. Etter å ha fått jobb på et av byens hoteller, under falskt navn, gjorde nazisten tidenes mest idiotiske kupp: På en firmatilstelning så han sitt snitt til å lette samtlige kolleger for deres verdisaker. Nazisten ble selvfølgelig tatt, og vi i AntirasisteN tviler på at knokkelhjernen kommer til å gjøre karriere innen hotell og reiseliv.

Husk vår oppdaterte internettside:
www.sos-rasisme.no

RINGSAKER KOMMUNE
Vi vendte rasismen ryggen

AntiNazi e-post:
joeshill78@hotmail.com

HAUGESUND KOMMUNE
mot
fremmedfrykt og rasisme

T-skjorte!

SOS Rasisme sin mest populære T-skjorte, blir trykt opp i nytt opplag!

Forsiden har en liten logo på venstre bryst. På baksiden er hånda. T-skjorta koster 80,- kr, og den kan enten bestilles ved å fylle ut skjemaet på materiellsida på Internett: Http://www.sos-rasisme.no, eller du kan sende inn slippen nedenfor som post eller til faks nr: 52 71 21 62

☐Ja, jeg bestiller _____ eks. av den nye SOS Rasisme T-skjorta til 80,- kr!

AN 2–00

Navn _____

Adr _____

Sted _____

Alder _____ Telefon_____

kr 4,00

SOS Rasisme, ØU
Boks 297
5501 Haugesund

Bestillingskupong for materiell:

Jakkemerker/Buttons:

___stk «Knus Nazismen» (button)	kr	10,-
___stk Liten hånd (emaljemerke)	kr	30,-
___stk «Ikke mobb kameraten min» (button)	kr	10,-

T-Skjorter:

___stk «Ikke mobb kameraten min» (str XL)	kr	80,-
___stk «Rock mot Rasisme» (str XL)	kr	80,-
herav___ Svart. ___ Hvit.		
___stk «Ny SOS Rasisme T-Skjorte! (svart m. gul trykk)»	kr	80,-
herav___ S. ___ M. ___ L. ___ XL.		

Hefter:

___stk Hefte om voldsrasisme (Tore Bjørgo)	kr	12,-
___stk «Hvordan jeg ble nynazist» (Arne Flateland)	kr	12,-
___stk «Hvordan møte Arne Myrdal & Co»	kr	12,-
___stk «Tyskland marsjerer igjen» (Greame Atkinson – Searchlight)	kr	12,-
___stk «Rasisme og Ny-nazisme» (Human-Etisk Forbund)	kr	40,-
___stk «Til Grin Mod Racismen» (Vitsehefte -dansk)	kr	50,-
___stk «Når kjempene faller» (Pelle & Proffen)	kr	39,50

Bøker:

___stk «Aller Ytterst» (Henrik Lunde -forsker)	kr	79,-
___stk «Utlendingene og Kriminalitet» (Sturla Falck)	kr	75,-
___stk «Innvandrerne og arbeidslivet» (Rolf U. Aakervik)	kr	60,-
___stk «Peter mot staten» artikkel sammling om norsk flyktningepolitikk	kr	64,-
___stk «Slaveskipet fredensborg»	kr	75,-

Diverse:

___stk Penner «SOS Rasisme»	kr	10,-
___stk Lightere «SOS Rasisme»	kr	10,-
___stk Verveblokker		

Navn_____

Adresse_____

Postnr/ sted_____

Underskrift:_____

Tlf:_____

Sendes: **SOS Rasisme, boks 297, 5501 Haugesund**
Tlf 52 71 21 75 / Fax: 52 71 21 62

**Portoutgifter og eksp.gebyr kommer i tillegg.*

Meld deg inn i SOS Rasisme

☐Jeg vil bli medlem

☐Jeg ønsker mere informasjon

AN 2–00

Navn _____

Adr _____

Sted _____

Alder _____ Telefon_____

kr 4,00

SOS Rasisme, ØU
Boks 297
5501 Haugesund

Medlemskap koster:
– for ungdom under 26 år kroner 25,-
– personer over 26 år kroner 50,-
– familiemedlemskap kroner 100,-

Meld deg inn i dag!
Send inn eller faks: 52 71 21 62

Du kan også ringe, tlf: 52 71 21 75
eller gå på internett, www.sos-rasisme.no

SOS RASISME